

HÉTFŐI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETES ÁRA:

Egy évre ..... 100.000 K

Félévre ..... 50.000 K

EGYES SZÁM ÁRA:

Magyarországon 2000 K, Jugoszláviában
dinár, Ausztriában 2000 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VIII. kerület, Rökk Szilárd uca 3. szám

Telefón: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-38

XVI. évfolyam

Budapest, 1925 március 16

11. szám

Az Astoriában ismerte meg Leirer Amália Pötör Gyulát

Pötör Gyula egy „haverje” elmeséli Leirer Amália és a „stölt” Gyszi szerelmét — A Gyszi nagy jassz volt — Máskor is megszarolta Pötör Leirer Amáliát — Bollát leviszik Ceglédre — Egész Európában körözik Pötör Gyulát

Leirer Lőrinc ellen még nem szüntették meg az eljárását

A gyilkosságnak több részletét megállapította már a rendőrség. Teljes képet róla majd csak akkor fog kapni maga a rendőrség is, ha Pötör Gyulát elfogják és vallomást fog tenni.

A város dráma egyik szereplője a rákoskeresztúri temető kriplájában pihen, a másik ki tudja hol és merre jár. Harmadik szereplője tanúja a gyilkosságnak valószínűleg nem volt. A halott már nem beszél, az eleven ki tudja mikor fog vallani. Pedig ezer és ezer olyan kérdés van, amelyik feleletre vár. Sok nincsen még kiderítve, főképpen azonban arról nem tudunk semmit, hogy az elkövetett, a jómódúan élő, teiben-vaiban fürdő barátnő az intelligens és ércségi vizsgát tett leány közelébe, hogyan férközhettek egy félmunkelt, durva, faragatlan, börtönviselt betörő. Mije volt Leirer Amáliának Pötör Gyula? Hogy kerültek össze? Tudta-e Amália, hogy kicsoda Pötör? Tudotte-e a multjáról, jelenéről? Tudta-e, hogy mi a foglalkozása, keresete? Mert bizonyos, hogy megkérdezte tőle. Hazudt Pötör Amáliának, vagy megmondta az igazat? Betörőnek adta-e ki magát Pötör Amália előtt vagy lovagnak?

Ezek azok a kérdések, melyek a legérdekesebbek. Hogy miképpen osont be a lakásba, előbb ütötte-e az ölmobottal vagy előbb szurt. Ablakon menekült-e el, ezek végérvényben jelentéktelen szótárszók és csupán a nyomozás és az ítélőhatal szempontjából fontosak.

A stölt Gyszi

Leirer Amália és Pötör Gyula megismerkedésének történetét így mondotta el egy fiatalember, akit szoros baráti kötelek fűznek Pötörhöz.

— Most már tudom, hogy ő az. Amíg a fényképem nem láttam az újságban addig nem tudtam, hogy ki az a Pötör Gyula. Most már tudom, hogy a „stölt Gyszi” a Leirer Amália gyilkosa.

— Hogy ismertem-e? Hiszen „haverem” (büntársam) volt. Egy-két „munkét” végeztem együtt. A nevét sohasem tudtam. Errefelé csak „stölt Gyszi” volt, a neve. Mindig nagyon elegáns volt, ezért nevezték el „stölt”-nek. Azt tudtam, hogy Kispesten lakik, mert dolgomat mindig a villamoshoz igazítottam. Ha nem maradt ki, akkor sietett, hogy az utolsó villamost elérje, ha kimaradt éjszakára akkor hajnali három óra tájban a Szent István korháznál várt meg valamilyen Kis-

pest felé haladó kocsiira fölkapaszkodhatott. Azt ritkán tette, hogy az első villamost megvárja.

— A Gyszi nagy jassz volt. Olyan bátran sentki sem mert...

Az Astoriában

— Jó, hagyjuk ezt — szakította félbe a Hétfői Napló munkatársa —, de hogy került össze Leirer Amáliával?

— Éppen ezt mondom. A Gyszi mindig jó lokálba járt. Ha „szajré” volt, nem a kocsmában mulatta el, hanem előkelő helyen.

— Az ősszel, hogy melyik hónapban volt, igazán nem tudom, a Royal-szállóval szember levő főútságon találkoztunk. Ő aludt az éjszaka, hazulról, Kispestről jött, kivisálva, redesen öltözve. Virslit ettünk. Leültünk hátul egy asztalhoz és beszélgettünk.

— „Fejes tyukot” fogtam az este — mesélte Gyszi —, elsőrendű nő, szép és gazdag.

— Hol csipted? — kérdeztem.

— Az Astoriában. Táncoztam is vele. Csoda egy nő!

— Aztán elmondta a Gyszi, hogy az Astoria pincéjében éppen a zenekar mellett állott, mikor egy zölcruhás nő siklott el mellette. A nő retikülje kinyitott és a sok apróság kihullott a földre. Gyszi udvariasan segiteni akart, lehajolt és az ujjával lehozta a földre. Mindketten elnévezték magukat ezen és Gyszi felhasználva az alkalmat, rögtön „főzni” kezdte.

— Itt van a férjem, nem fél tőle? — kérdezte incselkedve a nő.

— Nem én.

— Pedig féltékeny.

— Akkor sem félek.

— A nő azért mégsem maradt vele, hanem a férjéhez sietett. Azzal váltak el, hogy másnap este hétkor megint találkoznak az Astoriában.

Nagyon „jóba”, vagyunk

— Néhány nap múlva újból találkoztam Gyszival. Kérdeztem, mi van az új tyukjával?

— Egészen bedűlt nekem. — hengegett Gyszi. — nagyon „jóba” vagyunk.

— Elmondta azután, hogy a leány a Terež körúton lakik, gazdag barátnő van és nagyon megszerette egymást.

— „Dohányt” vágta ki belőle? — kérdeztem.

— Marha! — kiáltott rám — azt hiszed nem tudok tisztességesen szeretni, ha szeretek. Azt hiszed

nem lehet másképpen.

— De azután már nem volt olyan büszke. Egyszer mindketten le voltunk érve. Egy krajcárunk sem volt.

— Együtt mentünk a Terež Körútra és a Hegedűs uca sarkán a

Pötör öngyilkosságra akarta kényszeríteni Bollát

A rendőrségen vasárnap egész nap folytak a kihallgatások.

Először Saguly Ferencet vezették Angyal László detektív-főfelügyelő elé. A főfelügyelő előtt Sagulynak újból el kellett mondania egészen előlőről az egész históriát. A kihallgatás célja az előző vallomás ellenőrzése volt. Az első napokban ugyanis sem Bollával sem Sagulyval nem vettek föl jegyzőkönyvet. Szombaton foglalták össze írásban a vallomásokat. Vasárnap pedig azért mondaták el vele még egyszer, hogy nem kerül-e valami ellentmondásba.

Saguly pontosan így mondott el mindent, ahogy a jegyzőkönyvben volt.

Ezután Bollát hallgatta ki Angyal főfelügyelő. A betörő a következők újabb részleteket mondott el. Ő maga is állandóan félt Pötörtől, mert az állandóan revolverrel járt és többször megfenyegette, hogy lelője.

Aznap mikor az ezüstholmikát a Dunába süllyesztették, délelőtt 10 órakor a Csáky utcában találkozott Pötörrel. Pötör rettenetes dühvel támadt rá amit, mert Fischer ékszerest elvezette Saguly lakására.

Annnyira fel volt ingerülve Pötör, hogy Bollát egy kapu alá húzta, a kezébe nyomta a revolvert, hogy azonnal löje fősbe magát. Csak akkor nyugodott meg, mikor Bolla megígérte, hogy majd fősbe is fogja löni magát és rögtön be is ment egy trafikba és két gyászkereset levélpapírt vásárolt, hogy bucsuleveit azokon fogja megírni. Később

Leirer Lőrinc rehabilitása

Saguly Ferencnek Leirer Amália öngyilkosságával kapcsolatban tett szentenciózás vallomással derült ki csak Leirer Lőrinc ártatlansága. A közvélemény, ez a legnagyobb, de felelőtlen rögtönítélő bíróság, nyomban rehabilitálta a méltatlanná megrehült apát. Am nem ilyen gyors az igazságszolgáltatás hivatalos apparátusa, amelyet eljárásaiban a büntető perrendtartás előírásai vezérelnek. Leirer szabadiábra helyezése természetesen nem egyértelmű még a teljes rehabilitációval, noha az öreg ur ártatlansága vitán felül áll. Leirer Lőrinc már Baross ucai lakásában élvezi az aranyabadságot, de hivatalosan mindaddig folyik ellene az eljárás, amíg a ridég bírósági iratok megem áll-

Köser vendéglőnél megállított. — Vári meg, míg felszaladok a tyukhoz dohánuért.

— Vártam rá, de nem néztem rána és így nem is láttam, hogy melyik házba megy be. Őt persz mulva már mellettem volt.

— Ugye gyorsan ment? — Kérdezte és egy félmillióst lobogtatott a kezében.

— Hát mégis megváltad a nőt?

— Előbb-utóbb erre is rákerül a sör. — mosolygta el magát Gyszif.

— Hogy hívják a nőt?

— Bébinek.

— Hol lakik?

— Mi közöd hozzá.

Másról beszéltek ezután. Ez az eset már télen történt. Azóta nem találkoztam vele, míg néhány hete az Erzsébet körúton szembe jött velem.

— Honnan jössz? — kérdeztem.

— A „diliházból” (elmeógyógyintézetből) — mondotta.

— De én akkor két barátommal mentem és nem álltunk meg beszélgetni.

— Azóta semmit sem tudtam róla, míg az újságokban nem olvastam, hogy ő ölte meg Leirer Amáliát.

Pötör visszanyerte jókedvét. Együtt mentek a Lipót körút és Falk Miksa uca sarkán levő vendéglőbe, ahol pompásan megébédelték.

Ebéd után előre megbeszélte terv szerint, a Vigezinházánál találkoztak Sagulyval és hármasan indultak el a Rózsadombra, Pötör egy ismerőséhez, akinél egy ezüsttárgy volt elrejtve. Ezután valamennyien Saguly lakására mentek és a sötétsg beálltával onnan indultak az ékszereket elszállíttatni.

A rendőrségen vasárnap a Pötör Gyula ellen kiadott elfogatóparancsot az összes európai nyelvekre lefordították és mindegyiket a megfelelő országba küldötték.

Vasárnap este elhatározták a rendőrségen hogy Bollát a detektívek leviszik Ceglédre. Ott álltak el ugyanis először az ékszereket. Bolla most pontosan meg fogja mutatni a helyet, ahová elásták. A rendőrségen remélik, hogy újabb, esetleg nyomravezető bűnjelét fognak találni a helyszínen. Bollát erős fodezettel hétfőn hajnalban vitték a nyugati pályaudvarról induló ceglédi vonatra.

Vasárnap este jelentették a főkapitányságnak, hogy Kispesztől látták ma bujkálni Pötört. Lengyel detektív-főfelügyelő csoportja azonnal automobilon sietett Kispestre.

Lapunk zártakor a detektívek Kispestről telefonon jelentették, hogy Pötört a jelzett helyen nem találták meg és hozzáfognak a környék átutaltásához.

pitják róla, hogy nem követte el a szörnyűség bünelekléményét.

A hivatalos rehabilitáció csupán akkor fog megtörténni, amikor az előzetes bűnügyi vizsgálat már befejeződött, konkrét személyek ellen konkrétáiban vannak a vádak, egyzsolval elkészült a királyi ügyészség vádirata is.

A vádirat fog a maga hivatalos nyelvem megemlékezni arról, hogy Leirer Lőrinc, akit a nyomozó hatóságok az előzetes vizsgálat során gyanúba fogtak, teljesen ártatlan és csupán szerencsétlen látáskörül véletlen összeállítás folytán terhelődött rá a bűnügyi hatóságok figyelme és ezért velle szemben nem kellett ejteni a vádat.

A közeljövőben nagy személyi változások következnek be a főváros vezetőségében

Az ügyosztályok összevonása folytán Zilahy-Kiss Jenő alpolgármester és négy tanácsnok távozik a városházáról — A választások után Sipőcz Jenő és Folkusházy Lajos beadják lemondásukat

Lapunk mai számának más helyén Ripka Ferenc kormánybiztos, mint legilletékesebb tényező, újra és a leghatározottabban megerősíti azokat a híreket, melyek szerint még ezen a héten megjelenik a belügyminiszter rendelete, mely városházi ügyosztályok összevonásáról és az adminisztráció sűrűsödéséről intézkedik. A városházán, ahol az utolsó pereig bizak és reménykedtek, hogy erre a határozott és erőteljes kormánykezdeményre nem fog sor kerülni, természetesen példátlan konsternációt idézett elő az események ilyen fordulata. A tanács tagjai a legnagyobb kötségesemmel tárgyalták a rendelet következményeit s miután a perben már visszavonhatatlannak és végérvényesnek látszik, hogy egy alpolgármesteri és hat tanácsnoki állás megszűnik, mindenki kétségbe és izgalom között várja a rendelet végrehajtását, mely esetleg a legbiztosabb pozícióban álló tanácsnok elbocsátását eredményezné. Még nem biztos, vajon a szóbanforgó belügyminiszteri rendelet elő fogja-e írni, hogy mely ügyosztályokat kell megszüntetni, vagy pedig csak számszerűleg fog rámutatni a leépítés mértékére. A városházán minden eshetőségre elkészültek a szükséges tervezeteket dolgozták ki arra vonatkozóan, hogyan hajtsák végre az ügyosztályok összevonását. Ezek szerint megszűnik:

az ut- és csatornaépítési ügyosztály, a városépítési ügyosztály, az építkezési ügyosztály, a katonai és illetékesi ügyosztály, a közigazgatási ügyosztály és a világlítási és vízvezetési ügyosztály.

A három előzőt, a műszaki ügyosztályokat, egy hivatali fogják egyesíteni s ezáltal újra életre keltik az 1911-ben megszünt mérnöki hivatalt. Ennek vezetésére

műszaki igazgatót választanak,

aki mindkét aligazgatót neveznek ki. A műszaki igazgatói állásra eddig mind legmegfelelőbb szakértőnek, Fock Ede tanácsnok nevét emlegették, de a napokban történt váratlan elhunytja nagyon meg fogja nehezíteni ennek a nagy szakértelmet igénylő pozíciónak a betöltését. A másik három megszüntetendő ügyosztályt viszont a rokon-szakmájú ügyosztályokba fogják beolvastani.

Nemcsak a városházán, de a kívüllők körében is nagyon sokat találgatják, kik lesznek azok a tanácsnokok, akik a leépítés következtében B-listára kerülnek, illetve a tanács milyen szempontok szerint fogja ezt a rendkívül kellemetlen kiválogatást végezni. Annny mindenesetre tény, hogy nem kizárólag azok a tanácsnokok kerülnek B-listára, akiknek ügyosztályait megszüntetik. Különben is a hat megszüntetendő ügyosztály ellenére

csak Zilahy Kiss Jenő alpolgármester és négy tanácsnok elbocsátásáról lehet szó,

miután 2 tanácsnoki állás jelenleg üresedésben van. És pedig az elnöki ügyosztály, amelyet Szászovszky József tanácsnok elhunytával csak ideiglenes minőségben töltöttek be és Fock Ede öröke az ut- és csatornaépítési ügyosztályban. Egyesek szerint a teljes nyugdíjra megrészelt, vagy közelálló tanácsnokokat fogják elbocsátani, mások viszont azt állítják, hogy a legutóbb megválasztott, rangban legfőbb 4 tanácsnok kerül B-listára. Ezek a meg-

oldások nem igen látszanak valószínűeknek, sőt lehetetlennek tartjuk azt az előkelő helyről szerzett információt, mely szerint

a tanács sorshuzás után választaná ki testületéből négy elbocsátandó tagját.

Dacára, hogy nagyon sok komoly forrás hangoztatta ezt a megoldási módot, nem tudunk ennek a hírek hitelt adni, mert hiszen ha a véletlenre, a sorsra bízunk, enek a nagyhörögű kérdésnek a megoldását, megtörténhetik, hogy épp a legértékesebb, legmegkülönböztetenebb tanácsnokok távoznak el a városházáról. Mindent egybevetve legvalószínűbb,

Berzeviczy Albert a főrendek mozgalmaról

Éles harc a kormány felsőházi javaslata ellen — „A felsőház új intézmény” — mondja a kormány

A főrendek tiltakozó határozatot terveznek a felsőházi javaslata ellen

A kormány felsőházi javaslata általános elégtelenségét kellett mindenfelől. Nemcsak liberális oldalról kifogásolták a javaslat reakciós intézkedéseit, hanem a konzervatívizmus képviselői: a főrendek is éles haragra készülnek a kormány ellen. A főrendek a javaslat intézkedéseiben szerzett jogaik sérelmét látják és azzal érvelnek, hogy ilyen felsőházi javaslattal a jogfolytonosság helye nem állítható. Különösen a király által ki-nevezett „örökös” főrendek nyugtalankodnak. A kifogások egyébként konkrét határozat alakításában kerülnek a kormány elé, mert a főrendek március 21-én a főrendiház épületében gyűlést tartanak, amelyen előreláthatóan éles kifakadások fognak elhangzani. Munkatársunk a főrendek mozgalmaról megkérdezte

Berzeviczy Albert

főrendet, a Magyar Tudományos Akadémia elnökét, aki a következőket mondotta a *Hétfői Napló*

Berzeviczy májusban Olaszország városáiban előadásokat tart a magyar kérdéssről

Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, akinek *Italia* című hatalmas munkáját az egész világon ismerik, nagyjelentőségű akcióra határozta el magát. Arról van szó ugyanis, hogy Berzeviczy Albert ismertető előadásokat fog tartani a külföldön a magyar kérdéssről. Munkatársunk erről is megkérdezte

Berzeviczy Albert,

ott kultuszminisztert, a M. T. A. elnökét, aki a következőket mondta:

— Minthogy az akció terve még további megtárgyalásra vár, csak

hogy a tanácsnoki B-listát közös meg-egyezőssel, békésen állítja össze a polgármester közreműködésével a tanács.

De nemcsak ez a változás fog a közeljövőben bekövetkezni a városháza vezetőségében. Míg a tanácsnoki B-listát még a választások előtt, rövid néhány napon belül hajtják végre, a választások után

újabb döntő változások fognak beállani a főváros kormányzásában.

Az ma már senki előtt sem kétséges, hogy a kurzus felett megkondult a lélekharang s az öt hét múlva lefolyó választások olyan közgyűlést fognak létrehozni, amelyben a gyűlölködő, érdőségellen helyetti, a liberalizmus és demokrácia eszméje fog érvényesülni. A városháza jövőjének ilyen fordulása arra kényszeríti a kurzus városházi oszlopaikat, hogy az eseményekből levonják a következtetéseket s új náluknál jobb kormányosoknak adják át a hatalmat. Legelőször a két legexponáltabb városházi vezetőség, Sipőcz Jenő polgármester és Folkusházy Lajos alpolgármester lesz az, aki átadja helyét az új roszum vezéreinek a választói, hogy közvetlenül a választások után, még április végén megtörténjen a két polgármester lemondása.

munkatársának:

— Tudok a főrendek mozgalmaról. Március 21-én ülést tartunk a főrendiház épületében és ülésünkön részletesen megvitatjuk a kormány által a nemzetgyűlés elé terjesztett felsőházi törvényjavaslatot. A főrendek

részt fogok venni, sőt fel is szólalok.

A javaslattal szemben felmerült észrevételeinket határozati javaslatban fogjuk tömöríteni. A főrendek akciójáról

a kormány álláspontja

— mint jól informált helyről értesülünk — a következő:

— A kormányjavaslat nem főrendi, hanem felsőházi szót. Tehát egy egészen

új intézmény kreálásáról van szó,

am pedig a főrendiház felelevenítéséről.

annyt mondhatok, hogy április végén Párizsba utazom, ahol az Interparlamentáris Unió ülésén veszek részt.

Májusban Olaszországba megyek, amelynek nagyobb városáiban előadásokat szándékozom tartani.

Értesülésünk szerint Berzeviczy Albert autóturálval kapcsolatban tervezti olaszországi előadásait. Hír szerint végigautózza Olaszországot és minden gócpontban — természetesen olasz nyelven — ismerteti fozja Magyarországot helyzetét. Berzeviczy Albert akciója elé politikai körökben pártkülönbösg nélkül nagy várakozással tekintenek.

Véres kommunista tüntetés Berlinben

Berlin, március 15.

Vasárnap délután három óra tájban körülbelül négyszázötven tüntető kommunista vonult át a neuköllni Hermann-terem. Egy közüli kocsit a menetben keresztül folytatni akarta utját, mire a tüntetők erőszakkal megállították. Az egyik tüntető a váltoállító ruddal a kocsit vezetőre vágott. A tér északi részén álló közlekedési rendőrök a tettest le akarták fogni, hogy az őrszobára vigyék, a tüntetők azonban megakadályozták ebben és a tettest kiszabadították a rendőrök kezéből. A tér déli részéről elősiető rendőrtisztviselőt a tömeg szintén megtámadta és a földre teperte. A rendőrök támadói közül az egyik tüntetőt egy golyó felsőcombján eltalálta kis idő múlva elvérzett, még mielőtt beszállíthaták volna a kórházba. A rendőröknek, akik továbbra is életveszedelemben forogtak, csak előreszegtett fegyverekkel és a következőknek való utállással sikerült a tömeget féken tartaniuk, míg segítség érkezett, amely a tömeget a szétoszlásra rávette. A rendőrök szorult helyzetét és a tömeg erőszakos viselkedését a tüntetésben részt nem vevő polgárok is igazolták.

Halló, Amerika!

Csütörtökön, március 19-én

50

EDSZER

A FŐVÁROSI OPERETT-SZÍNHÁZBAN

Az évad legnagyobb színházi szenzációja!

HORVÁTH ÉS HALÁSZ

IV., VACZI-UTCA 26.

Különleges tavasi női és férfiszövevények megérkeztek

Húszezer ember kísérté ufofő újjára Vince Gyula tüzoitót, a Teréz-körúfi tüz hósi halottját

A tüzoltóparancsnokság kuncerei épületéből temették el vasárnap délelőt a terézkerúti tüzkatasztrófa áldozatát: Vince Gyula tüzoltót. Az épület jobb-szárnyán levő szertárterem falait fekete drapériával bevonták és a terem közepén állították fel a ravatalt. Kétoldalt diszruhás tüzoltók állanak ágó fáklával a kezükben. Az érekeporos még nincs leborítva a fedelével és így az iverfalán látható a díszgyenruhába öltözött hős halott. Arca viaszkésárga, a homlokán közepén fel az orrig nagy véres seb húzódik. Háromnegyed tizenegykor érkeztek meg Vince családja: az övegy és három kiesi szöke árva, továbbá a szomszédok, akik mind eljöttek, hogy búcsút vegyenek tőle. Mikor a felesége belép, sirva ráborul a koporsóra és hangosan felzokor:

— Drága flam, hát lithagytál!
 És az árvek, mintha csak tudnák, milyen csupás szakadt le rájuk, együtt zokognak anyjukkal.
 Tizenegy órakor megérkezik Göde Lajos református lelkész, püspökküldetéses, aki a főváros tanácsának felkérésére végzi a gyászszertartást. Négy tüzoltó megfogja a koporsót és kiviszi az udvarra, melynek egy részét fekete lepel leborították és az ott levő katafalka helyéik. A koporsóra rátették Vince székjét és gövét is.
 Egymásután hozzák a koszorukat, melyeknek szalagján a következő feliratok láthatók:
 — Szeretett férjének és édesatyjának bánatos neje és gyermekei.
 — Vince Gyulának a budapesti önkéntes tüzoltó-testület.
 — A tüzoltó-tisztiker Vince Gyulának.
 — Hósi halált halt szerető bajtársának a fővárosi tüzoltóság lelkénysége.
 — Vince Gyulának a Teréz körút 15. számú ház lakói.
 — Budapest közönysége.
 — Az államrendőrség őrszemélyzete.
 — A ravatal körül fáklás tüzoltók díszöregé áll. Az udvaron háromszög alakban diszruhás tüzoltók és rendőrök sorakoznak. Kivonultak az összes szabadnapos tüzoltók, mintegy kétszázötvenen, továbbá a pesti és a környékbeli gyárnk önkéntes tüzoltóságai, közel négy-százán. A megjelent notabilitások között látható volt Ripka Ferenc kormánybiztos, Sipőcz Jenő polgármester, Zilahy-Kiss Jenő alpolgármester, Bercell Jenő és Barcan Gyula fővárosi tanácsnok, gróf Széchenyi Viktor, az Országos Tüzoltó Szövetség elnöke, Tomcsányi Pál miniszteri tanácsos, Andrika Károly főkapitányhelyettes és főkapitány képviselőiben, Breuer Szilárd tüzoltóparancsnok és Blasznek Hugó tüzoltóparancsnok. A tüzoltók vezetője, Kallai Imre főbíró, a rendőrkész Török János rendőrfőparancsnok volt.

Göde Lajos lelkész 11 órakor kezdte meg a gyászszertartást. Buzsuzató szavai után a helygymnizsteri képviselőiben Tomcsányi miniszteri tanácsos, a főváros tanácsának képviselőiben pedig Zilahy-Kiss alpolgármester mondta beszédét, majd a megjelent notabilitások személyesen kondoleáltak az övegynek.
 Ezután a koporsót feltették egy szerkocsira, egy másikra meg a koszorukat és megindult a menet. Előt négy lovasrendőr haladt, mögötte a rendőrszerek, ezután következtek a diszruhás tüzoltók és a tüzoltók zenekara egy szakasz díszruhás rendőr, majd a halottaskész fáklás tüzoltókkal körülvéve, a koszorúskoci, végül a családtagok és az előkelőségek. A menet a Kun utcán és a Köztemető uton át mindenütt diszruhás rendőrök és mintegy húszezer ember sorfala között vonult a Kerespesi temetőbe. Útközben a rendőr- és a tüzoltózenekar felváltva gyászdalokat játszott. A temetőben, a főváros által adományozott díszsírhely körül mintegy 2-3000 főnyi tömeg gyűlt össze. A gyászszertartás befejezte után Bogrd Károly tüzoltó főzörster, aki maga is súlyosan megsérült a terézkerúti tüzvészél, bucsuzatla el bajtársai nevében Vince Gyulát, majd az egyik tüzoltó kúrtjébe fújt és a koporsót leeresztették a gödörbe. Es mekközött a legszomorúbb zene: a koporsóra hulló rögök zenéje...

Ripka Ferenc nyilatkozik a Hétfői Naplónak a városháza aktuális eseményeiről

Mindent párt kibocsájthat ajánlbívet, de az aláírások gyűjtése előtt fel kell tüntetni a jelöltek névsorát — Visszavonhatatlanul végrehajtják az ügyosztályok összevonását — Mi történik Ripkával és a kormánybiztos á lásával a választások után

A városházán újra felhalmozódott az aktuális események egész sorozata. A küszöbön álló választások előkészületei, az územek befejezéshez közeledő revíziója, a napokban visszavonhatatlanul megtörtént ügyosztályösszevonások kérdése, egyenként és együttesen minden kérdés, amely döntő befolyással lesz a városháza képeinek jövő kialakulására.
 A Hétfői Napló tudósítója felkereste Ripka Ferenc kormánybiztos, akitől nyilatkozatot kért mindezen aktuális kérdésekre vonatkozóan. Mindenekelőtt azíránt kérünk felvilágosítást a kormánybiztostól, hogy mikor és hogyan rendezik a választási ajánló ívek kérdését. Köztudomású ugyanis, hogy Wolffék agitátorai már napok óta sorra járják a házakat és kész ajánló ívek aláírására kapacitálják a választókat, különösen a köztisztviselöket. A polgárság körében jogal merült fel annak kérdése, hogy hogyan közhözhetik már Wolffék az ajánló íveket, mikor azok kibocsátására még semmiféle rendelet nem intézkedik. Ripka Ferenc ebben az ügyben ezeket mondotta tudósítónknak:
 — Pozitív értesüléseim szerint a legközelebbi napokban megjelenik a a helygymnizsteri pótrendelet, amely az ajánló ívek kibocsátására intézkedik. Felsőbb helyen nyert értesüléseim szerint a kormányrendelete oly módon oldja meg ezt a kérdést, hogy

megengedi minden pártnak az az ajánló ívek kibocsátását,

azonban az ívek formája, szövege egyékes kell hogy legyen. Ezekben az egyténitű ajánló íveken az aláírások gyűjtésének megkezdése előtt fel kell tüntetni az illető párt jelöltjeinek pontos névsorát s a jelöltek neveit tartalmazó ajánló íveket az aláírások gyűjtésének megkezdése előtt hitelesített és látta-moztatni kell az illetékes választói bizottságnak.
 A hosszab idő óta emlegetett város-házi ügyosztály-összevonást és leépítést végvényesen végre kell hajtani. Bár felőlős tényező kijelentései szerint a helygymnizster erről szóló rendelete rövidesen megjelenik, sokan, különösen az érdekeltektés köréből, cáfolni igyekeznek ezeket a híreket. A kormánybiztos ezeket a határozott szavakkal osztal el minden kétséget, mely ezt a nagyfontosságú kérdést körülveszi:
 — Csak megismételhetem azokat a régebbi kijelentéseimet, amelyeket ezzel a kérdéssel kapcsolatban, nem egyszer elmondottam. A kormányknak határozott szándéka a városházi adminisztráció leépítésének végrehajtása s ez meg is fog történni. Minden ellenkező hírrel szemben tehát újra a leghatározottabban kijelentem, hogy talán még ezen a héten, de mindenesetre rövid pár napon belül a városházára érkezik az a készülő helygymnizsteri rendelet,

amely utasítani fogja a fővárost, hogy adminisztrációját az 1910. év előtti keretekbe szorítsa vissza. Szóvátettük Ripka kormánybiztos elött, hogy az ízemeltvízellátás bizottság legközebb március végére igézte feladatának elvégzését. Mintán már csak napok választanak el ettől a határidőtől, megkérdeztük, mi a bizottság eddigi munkájának eredménye. Kérdésünkre a következő választ kaptuk:
 — Mintán az územrevizió bizottság működése a legszigorúbb titoktartás mellett folyik, részletek és adatok nem állanak rendelkezésremre eddigi tevékenységéről eredményéről. Tudomásom szerint azonban a bizottság feladata nagy részét már elvégezte s csupán kisebb je-

lentőségű munka van még hátra. Kétségtelen, hogy

számos kisebb vállalat és územ megszüntetését fogja maga után vonni

a bizottság vizsgálata, még pedig azokét, amelyek létükkel kárára voltak a szabad iparnak és kereskedelemnek s amelyek fentartása a mai viszonyok között már nem indokolt. Névleg ma még nem lehet megnevezni ezeket a halálraítélt üzemeket, mert a bizottság javaslatai csak később lesznek ismertetsek. Anyit már is mondhatok, hogy a nagyüzemeknél nem lesz semmi változás s a bizottság vizsgálatainak eredménye a főváros nagyüzemi politikáját egyáltalán nem érinti.

Még egy nagyfontosságú és rövidesen az aktualitás előterébe lépő, de egyben lényeges kérdésről informáldtunk Ripka Ferencel. A hat hét múlva lefolyó választások után ugyanis fel fog vetődni a kérdés, mi legyen a kormánybiztos állással! Igaz, hogy a kormánybiztos kiküldetése, illetve működése nincs határidőhöz kötve, de kétségtelen, hogy a közgyűlés összehúlése után a leg-sürgősebb kérdések egyike lesz a főpol-

gármesteri állás betöltése, illetve a kormánybiztos megszűntetése. Ripka Ferenc, mint köztudomású, jelenleg a szűgyár szabadságon levő vezérigazgatója, akit a tanács, kormánybiztosként történt kinevezése alkalmával, egy évre szabadságot adott, de mindenki által érdeklődéssel fogadott kérdés tehát, hogy mi lesz Ripka Ferencel, ha a közgyűlés úgy határoz, hogy betölti a főpolgármesteri állást. Abban mindenki egyetért, hogy Ripka Ferenc nem tér vissza a szűgyár vezérigazgatói székébe s beavatóttak tudni vélik, hogy a kormánybiztosra, ilyen minőségének megszűnése után, magasabb pozíció vár. Sokan kereskedelmi államtitkárságot jósolnak Ripkának, de számos komoly szemlélyiség mint jövendő kereskedelmi minisztert hozza kombinációba a kormánybiztos nevével. Azok viszont, akik a politikai helyzetet alaposan ismerik s kellő érzékkel képesek megítélni a városháza választások utáni kibontakozásának képét, mint pozitívumot reszbesztik mindenféle, hogy Ripka Ferenc a választások után is megmarad a főváros élén, de a kormánybiztos, illetve helyettes főpolgármesteri állást felesletről a városagos főpolgármesteri díszes pozícióval. Midőn a kormánybiztos erre a kényes kérdésre vonatkozóan megintertnyultuk, röviden így válaszolt:

— Kinevezésem, illetve működésem nincs határidőhöz kötve. Addig maradok ezen a helyen, amíg a kormány bízalma ideáll. Még igazán nem gondolkodtam azon, hogy én fogok tenni, ha működésem ebben a pozícióban feleslegessé válik. Különbem még nem bizonyos, hogy a választások lefolytatása, azaz az új közgyűlés összehúlése után a kormánybiztos állást megszüntetik. Arra már van precedens: a főváros történetében, hogy új választások után még hosszú ideig kormánybiztos vezette a főváros ügyeit. E percben tehát igazán nem tudok érdemleges választ adni a kérdésre.

Vázsonyi Vilmos

Dósa György utódairól: a forró üstön ülő kiscgazdákról, Vass miniszter pártállásáról és a Teleki téren szerzendő forradalomról — a mellényzsebben

„A mai rezsim követ hengerít Petőfi és Jókai sírjára”

A fővárosi választásokra közösen szervezkedő baloldali pártok vasárnap délelőt szervezkedő gyűlést tartottak a XVIII. választókerületben. A Hazám-mozi terméi szülfőség megtöltötték a választók. A szocialdemokrata párt vezetőségét Peyer Károly és Koháry József, a demokratapártot Vázsonyi Vilmos, Hajdu Marcell és Zsombor Géza képviselték.

Peyer Károly

azt hangoztatta, hogy a reakcióval szemben egységes polgári és munkás-frontot kell teremteni. Bethlen beszédre válaszul, emlékeztette a miniszterelnököt, hogy elvárataival együtt Bécsből nézte a gerstliés tők-ebéket — jóléteben.

Vázsonyi Vilmos

mindenekelőtt Vass József népjóléti miniszter beszédjével foglalkozott. A zsidóság nincs sem hállára, sem oszndre kötelezve.

Azért nem jár hála, hogy nem verik fejbe az úccán az embert gumbotosok.

Csend pedig csak a halállal jár. Aki itt nyugodtan dolgozni akar, annak politikával foglalkoznia kell. Mindenféle inektivákkal szemben meg kell csinálni az egységes frontot, amit a túlsó oldalon megkísérlelnék ugyan: de az esetre jellemző, hogy például

Vass miniszter ur már nincs Wolfféknál és még nincs Ripkánál.

Nyilvánvaló, hogy az ellenpárton szeretnek a bolsevizmust és a forradalom rémét falra festeni. Azt ajánlom, hogy szerzenek a mellényzsebbe a Teleki téren egy kis forradalmat, mert különben nem sikerül elcsendesíteni a reakció elenségeit.
 A választójog kérdéseére tért át ezután és a kiscgazdák állásfoglalását kritizálta. A kiscgazdák, Dósa György utódai most már nem forró trónon, hanem

forró üstön ülnek

és elfeledkeznek arról, hogy elődeik valamikor véretek azért, hogy szabadságot vívjának ki, ök, a késő utódok, feladnak mindent a forró üstön ülve. Nekünk nem szabad elmenni Petőfi szobrához, holott Petőfi és Jókai szelleme a miénk. E hatalmas szellemek ellen vétekeztek azok, akik a mai rezsimet inaugurálták, mert sírjakra követ hengerleltek, nehogy géniuszuk felszabaduljon. Eppen a márciusi napok emlékezte bizonyos arra, hogy — ha vannak is eltérések részletkérdésekben —

feltétlenül meg kell csinálni az egységes frontot a reakcióval szemben.

Végül a lakáskérdéssel foglalkozott. Az egygyűlt közönség jelkes óvációban részesítette a szónokot.

SZAKORVOSI rendelő
 vér- és szembeteg
 részre
 EZÜST SALVARSAN-ÖLTÁS. — Rendelés egész nap
 Rákóczi-út 32. l. em. 1. Kórházi szembem.

Beretűs Pasztilla a legmakacsabb fejfájást elmulasztja

A negyvennyolcas menház utolsó lakójánál...

Látogatás a kilencvennégy éves Lebó Istvánnál

Egyik reggeli lap a napokban arról számolt be, hogy a negyvennyolcas menhely utolsó honvéde: Lebó István is elhunyt. Munkatársunk március idusával kapcsolatosan kívánt járt a menhelyen és már „holtak nyilatkoztató” Lebó bácsival beszélgetést folytatott.

A Soroksári út füstölög gyárképményei között, kétholdas kert közepében egy terebélyes, emeletes sárga ház áll. Olyan, mint egy régi urasági ház, amelyet nagy bőkezűséggel építettek, de amelyet azután az uraság elhagyott, s amely megkopott, megrongálódott. Szabadságharcunk elhagyott harcásainak, a barna atillás öreg negyvennyolcas honvédeknek a menhelye a kopott ház. Ötven évvel ezelőtt építették a nemzet egyesül. Itt találtak ápolást ötven évig a dicső harcok előregedett hősei. Számuk azonban egyre apadt. A rohanó élet jelenlétét egyre messzebb távolodott ezernyelésnegyvennyolcas s hetvenhét év után a menhely sok száz honvéde, egy kivételével, mind megtért az örök álmot csendes birodalmába.

A menház utolsó negyvennyolcas lakója

Ellátogattunk a menhelyre. Most is rokkantak laknak a régi sárga épületben, de már nem negyvennyolcasok, hanem a világháború rokkant hői tisztjei. Negyvennyolcas csak egyetlen egy van, „Lebó bácsi”. Az öreg Lebó István kilencvennégy éves. Ő az utolsó és egyetlen negyvennyolcas lakója a menhelynek.

Hőfehér hajú, nyírtól szakállú öreg ember Lebó bácsi. De egészséges, mint a makk. Barna atillában, kék nadrágban ül az ágyán, mikor belépünk hozzá. Köszönetünkre visszaköszön. Kérdéseinkre értelmesen, világosan felel.

— Bizony régen voltam én már katonán mondja.

— De hát csak tudja, mikor?

— Hát hogyan tudtam. Kossuthnak voltam a katonája. Nagy Sándor tábornok ezredében szolgáltam, Léván csapatok fel katonáknak.

— Volt-e csapatban?

— Mán hogyan lettem volna. Itt van mi a vágás is — mutatja a feje tetejét —. Egy orosz vágott meg úgy, hogy egy esztendeig éreztem.

— Oszlán látt-e Kossuthot?

— Láttam bizony Debrecenben, ahol arról beszélt, hogy nagy bajban van a haza. Bem apót is láttam. Az is híres ember volt.

— Az bizony híres ember volt — ismételjék.

— Az öreg Lebó bácsi olyan nagyon meglepődött. Nem is kérdezzük. Beszél. — Pintér Károly volt az ezredesem. Paksí volt az őrmester, a káplár Kádár. Jártam Trancsenben is, mikor nagy hideg volt, tüzet gyújtottunk és úgy melegedtünk mellette. Önkéntes katoná voltam. Tizenhét éves...

Haynau tizenhat koronája

— Meg van-e elégedve a sorsával — kérdezem.

— Meg. Erenivaló van, pipa is van. De azért szeretnék hazamenni. Már én csak ott tudnék nyugodtan meghalni. Azt tessék megcsinálni, hogy hazamehessek.

— Aztán hová?

— Szetére, Hont megyébe. Ott most csehek vannak. Nagy baj az. Azért nem tudok hazamenni.

— Sokba is kerülne az út, Lebó bácsi. meg aztán miből élne meg.

— Keresek én pénzt, zsoldot, meg aztán még valami: „hajnalpénzt”. Abból csak megélnék.

Jót nevetek.

— Milyen pénzt?

— Hajnalpénzt — ismétli —. Valami generális tette azt az alapítványt.

— Haynau volt az a generális — mond.

— Aztán mennyi az a pénz?

— Sok, nem is tudom.

(Később megtudtam az irodában, hogy havi tizenhat korona, amit ma is tizenhat papirkoronaiban fizetnek.)

— A vizionlátásra, jövő ilyenkor, Lebó bácsi!

— Talán megérem. A főorvos úr ügyel.

azt mondja, hogy én száz évet fog k. élni.

— Adja Isten!

Az utolsó törzslap

Az igazgatósági szobában dr. Kenyeres Artur főorvos fogadott. Ő vizsgálta naponként a menhely öreg lakóját és ő kezeli a menhely épületében elhelyezett új honvéd tisztí rokkantház tisztjeit is.

— Nem negyvennyolcas menhely ez már — mondja —. Tavaly halt meg a Mora bácsi, kilencvenhat éves volt, s olyan egészséges, mint Lebó bácsi. Tulélt volna a száz évet is, ha le nem esik az ágyról és csipőtrebe bele nem

pusztul. Az öreg rokkantak helyére a világháború rokkantjai kerültek. Ha Lebó bácsi meghal, negyvennyolcas honvédet már csak a múzeumban láthatunk. Oda kerülnek ezek a könyvek is, s rámentatták az anyakönyvekre.

Kezemből vettem az egyiket. Kilencszázegyházy név van benne. A nevet keresztben vörös ceruzával áthúzták s az utolsó rovatra odairták „meghalt”. A második könyvet is átlapozom. Itt is minden törzslap át van húzva. Neveken akad meg a szemem. Bor-nemissa Sándor hadnagy, Szomoráky István hadnagy, Szirmay György hadnagy, 1833, meghalt 1920-ban. Csak egy törzslap tiszta. Olvasom:

„Lebó István született 1832. Szete, Hont megye, földmives. A menhelyre került 1906”.

Beeszköm a könyvet.

— Igaza van főorvos ur — mondtam —. Nemcsak negyvennyolcas, de már a menhely is a történelem.

Csapody Sándor.

Szaporodik Mándoki Lajos dr. bűnlajstroma

A „Piramis” rt.-ét 12 millióval csapta be

Mándoki Lajos dr. ügyvéd egyike volt a legérdekesebb budapesti egzisztenciáknak. Életében igen sokszor nagy vagyon felélt rendelkezett, de vagyonát minden alkalommal határtalanul házard vállalkozásaival elcsúszta. A nyugtalan véru ügyvéd még mint gazdag ember is elkövetett kisebb-nagyobb szélhámosságokat, de ezeket még mielőtt komoly konzekvenciái lehetné volna, sikerült elsimítania és megőrizte hírnevét.

A mai rossz gazdasági konjunktúrában azonban már Mándoki is elvesztette józan ítélőképességét és olyan dolgokat követett el, amelyekért a vádlottak padjáról kell számolnia.

Síle Zsigmond háztulajdonostól bizományba átvett egy százötven millió korona értékű nagy perzsa szőnyegét, amelyet még másnap kilenc millióért elzálogosított, a zálogcédulát pedig eladta.

Mándoki Lajosnak azonban nem csak ez a bűn terheli lelkiismeretét. A „Piramis” földbirtokosok és földbérlet kereskedelmi részvénytársasága, amikor a letartóztatásról ér-

tesült, szintén feljelentést tett a rossz utra tért ügyvéd ellen.

Mándoki ugyanis megjelent a részvénytársaság igazgatóságánál, ahol hamis okmányok bemutatásával elhitette, hogy őt Zichy Jenő gróf aiki uradalma megbízta 150 métermázs kukorica eladásával. A cég a kifogástalannak látszó ügyletbe belement és 15 millió koronát adott át előlegképpen Mándokinak.

A cég táviratban értesítette az ügylet létrejöttéről a Bécsben tartózkodó gróftól, aki ugyancsak sürgöny válaszában szélhámosságnak jelentette ki Mándokit, akit a dróton kapott válasz szerint nyomban le kell tartóztatni.

A részvénytársaság egy tisztviselője nyomban felkereste Mándokit, aki akkor azonban már a pénz legnagyobb részét elköltötte és csupán hárommilliót adott vissza.

A rendőrség ebben az ügyben is megindította a vizsgálatot, de kiterjesztette azt más irányba is, mert alapos a gyanu, hogy Mándoki több egyéb szélhámosságot is elkövetett.

Pénteken elnapolják a Házat — bizonytalan időre

A választójogi javaslat tárgyalását kedden délután kezdi meg az e célra választott 25 tagú bizottság. A bizottsági üléseket a parlament elnapolásáig délután tartják meg, ha a Ház szünetre megy, délelőtt tárgyalják a választójogot.

Még a mult hét végén is úgy látszott, hogy az appropriációs törvényjavaslat vitája a jövő hétre is áthúzódik. Pénteken azonban Zsitvay Tibor alelnök a feliratkozott szónokok távollétét az ülés utolsó negyedórájában felhasználva, váratlanul lezárta az általános vitát, úgyhogy kedden már a részletes tárgyalásra kerül a sor.

A Ház munkarendjének alakulásáról

Huszár Károly,

a nemzetgyűlés alelnöke a következőket mondotta a *Hétfői Napló* munkatársának:

— Kedden a felhatalmazási javaslat részletes tárgyalása van napirenden. Ezzel előreláthatóan végez a Ház, mert az új házszabályok szerint az egyes szakaszoknál egy-egy szónok legfeljebb 15 percig beszélhet.

— Csütörtökön, esetleg már szerdán elkezdjük az előkészített mentelmi ügyek tárgyalását, köz-

M e g k e z d ö d t t a

nagy tavaszi vásár

MOLNÁR GYULA

női divatruházában VII., Rákóczi-út 22.

Tavaszi ujdonságaim a legújabb covercoat, burbury- és ripsz-szövetekből készült köpenyekben, kosztümökben, ruhákban és aljakban megerkesztik!

A legkényesebb igényű hölgy is megtalálja árúházamban mindazon ruházati cikkeit, amire szüksége van: a legújabbat, a legjobbat, legolcsóbbat is.

Covercoat kabát	legújabb fazon	740.000	Kosztüm	angol divatszövetből	1.100.000
Covercoat kabát	tiszta gyapjú, bélele, 115 hosszú	990.000	Kosztüm	tiszta gyapjú gabardin, minden szímben	1.100.000
Burbury kabát	tiszta gyapjú, 115 hosszú	990.000	Divatos bubiruha	tiszta gyapjú kockás szövet	495.000
Burbury kabát	tiszta gyapjú, 120-125 hosszú	1.260.000	Szövetruha	tiszta gyapjú, kabardim vagy ripsz	875.000

tük a Rupert-ügyet is, amelynél több felszólalás várható. Ha ezekkel is végzünk,

a Ház legkésőbb péntécken megkezdí szünetét — bizonytalan időre,

vagyis addig, amíg a bizottság le nem tárgyalja a választójogi törvényjavaslatot.

Ertesüléseink szerint a választójogi bizottság március 31-ig, vagyis a Ház által elfogadott terminusig, nem végezhet a javaslatlál, mert az ellenzék egységesen veszi fel a harcot a reakciós tervezet ellen.

a miniszterelnök kijelentése szerint pedig nincs akadálya annak, hogy a javaslat bizottsági tárgyalása március 31-én túl is meghozhatóvá váljon.

Vászon Sifón Karton Delén Selyem Csipke Szalag

Legolcsóbb áron

Klein Antal

divatruházában

Király ucca 53 (Akácia u. sarok)

NŐI KALAPOKAT

az „OK SZ” tagok csatlakozási részére 20% kedvezmény-nyel adunk. Férfi és női kalapjait sokat és átalakítások 8 nap alatt elkészítünk nagyon szépen

Kálapjari és Kereskedelmi Rt. Budapest VI. Ó ucca 47 Nagymező ucca és Gvár ucca között

Náthaláz ellen elsőrendű minőségű **sárcipő** készített legjobb gyártmányú ezer kor. női sárcipő, nyelven 110 ezer kor. Férfi sárcipő 90, nyelven 110 ezer kor. Gyermek sárcipő 65, 75 ezer korona. Női box bőrcipő 180, 250 ezer korona. Férfi boxcipő 225, 350 ezer korona.

Torna- és teniszcipők, úszáztűntes szandálok már megérkeztek

Tornanadrág kiltből 40 ezer korona. Svéd szoknyanadrág 125 ezer kor Tomatrukkok 35 ezer korona

Házilapok börtölpap 90 ezer koronáért a 25 év óta szolgálatban álló kőműves Schöfer cigány oszák I. kerület, Döbrentei tér 4, szim alatt

ismét kapható régi időkől bevált

Waldheim-jéle

soványító-tea

Biztos hatású, igen kellemes ízű, teljesen ártalmatlan. Elettudó megváltoztatása nélkül, állandó súlycsökkenés mellett keves nyutánk alak érhető el. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Magyarországi főrtákar

Szent Péter gyógyszergyéveszfti
la prátorium

Budapest, VI., Felső erd. sor 32. szám

Kereskedő és Iparos Ujság

A pénzügyminiszter megígérte ...

A felhatalmazási javaslat általános vitájának befejezése után Bud János pénzügyminiszter hosszabb beszédben válaszolt a vita keretében elhangzott felszólalásokra és ezzel kapcsolatban számos olyan kijelentést és ígéretet tett, melyeket a kereskedelem és ipar érdekeinek szempontjából annál is inkább le kell szögezni, mert a kormány egyes tagjainak ígéretei az utolsó esztendőben, sajnos a legkritikább esetben váltak valósággá. Ha tehát a pénzügyminiszter a felhatalmazási javaslat elfogadása után meg is felel a maga ígéreteiről, az érdekelteknek lesz feladata és kötelessége ez, hogy ezeket az ígéretet számon tartásuk, s megvalósításukat követeljék.

Ezért nem felesleges, ha összegezzük: Mit ígért a pénzügyminiszter? Megígérte a pénzügyminiszter azt, hogy a nemrég megszerzett takarékosági bizottság nem csupán kis tételeket fog törölni, hanem az állami élet egész terén érvényt szerez a takarékoság elvének.

Megígérte a pénzügyminiszter, hogy gyökeres reformot hajt végre a forgalmi adózás terén, s a forgalmi adó bevételeket, velük együtt pedig a forgalmi adó terheket lényegesen csökkenteni fogja.

Megígérte a pénzügyminiszter, hogy az adópolitikában jelentkező igazságtalanságokat 1926 végéig eltünteti, s az adózást jelentősen csökkenti.

Megígérte a pénzügyminiszter, hogy a bankokkal szemben állandóan befolyást fog gyakorolni a hitelpolitika enyhítésére.

Megígérte a pénzügyminiszter, hogy rövidesen kibocsátja a könyvszerkesztőkönkötvényeket és megszünteti a külföldi kölcsönök felvételének jogi akadályait.

Megígérte a pénzügyminiszter, hogy a mérlegvalódságot nem az arany, hanem a papírkorona alapján akarja keresztülvinni.

Megígérte a pénzügyminiszter, hogy a különböző szorzoszámok eltörlésével és a tizenhétzszerezes szorzoszám megszüntetésével megszünteti az aranykorona átszámítási kulcsával kapcsolatos visszás, indokolatlan és igazságtalan helyzetet.

A pénzügyminiszternek ezek az ígéretei nagyjelentőségűek gazdasági életünkre, s ezért csak természetesen, hogy a gazdasági érdekeltek ezeket az ígéretet állandóan napirenden fogják tartani, mert nem elég, hogy megígérte a pénzügyminiszter mindazt amit megígért, hanem szükséges, hogy ezeket az ígéretet tettekre is váltsa.

Gratz Gusztáv a túlzott vámvédelem és adózás ellen

A Magyar Tőzsdeklub legutóbbi összejövetelén Gratz Gusztáv volt külügyminiszter a GyOSZ-nak egykori igazgatója érdekes előadás keretében foglalkozott az ország gazdasági helyzetével, s többek között a következőket mondta:

— A mai gazdasági bajok arra vezethetők vissza, hogy a szanálással bedugultak a tökélségséget fedezésének irracionalis forrásai anélkül, hogy egyidejűleg a fokozásokkal más fedezésének lehetősége biztosított volna. A feladat tehát, tökéletlenül, vagy szerezni.

A belső tökélyültesnek azonban útját állja az uralkodó drágaság. Ennek oka elsősorban a túlzott vámvédelem, mely egyáltalán megdrágítja a termelést is.

A drágább termelés folytán azután az alacsonyabb termelési költségek-alapján kalkulált vámok túlalaesonyak lesznek, úgyhogy a vámokat megint fel kell emelni, amivel az

után a drágaság fokozódik, azután az egész játék újból kezdődik. Ez a túlzott vámvédelem a fogyasztás csökkenésével jár.

és ahelyett, hogy a nagy forgalom és kevés haszon elvére fektetné a közgazdaságunkat, a kis forgalom és nagy haszon helytelen elvét viszi keresztül.

Második oka a drágaságnak adórendszerünk hibáiba rejlik, különösen a forgalmi adó magasságában. Ezeknek az adóknak nagy része az inflációs időkben keletkezett, amikor indokolt és elbírható volt, de ezzel az adók most már nem maradhatnak az államgazdaságnak pilléréi, mert különben tönkre megy a közgazdaság.

Államháztartásunk hónapról-hónapra jelentékeny fölösleggel záródik. Indokolt volna tehát megfontolni, nem lehetne-e a közgazdaságból tényleg csak annyi állami bevételt meríteni, amennyi a szanálási programban kilátásba volt véve.

Blokk alakul a kamarai választások intézésére

Május közepén lesznek a választások

Walko Lajos kereskedelemügyi miniszter, mint arról legutóbbi számunkban beszámoltunk, elrendelte a budapesti kereskedelmi és iparkamara újjáalakítását, s az előkészítő munkálatokkal részben a főváros törvényhatóságát, részben pedig a budapesti kamara elnökségét bízta meg.

A jelenleg érvényben álló szabályok értelmében a kereskedelmi és iparkamarai választások előkészítése a törvényhatóságok hatáskörébe tartozik, amelyek erre a célra központi választási bizottságot alakítanak.

A központi választási bizottságoknak 3-3 iparos, illetve kereskedő rendes tagja és 3-3 iparos, illetve kereskedő póttagja van,

akiket a kereskedelmi és iparkamara meghallgatása után a törvényhatósági bizottságok választanak meg. Ezenkívül a fővárosban kerülhetnek albizottságok is alakítandók, amelyek a választási jogosultság megállapítása tekintetében játszanak döntő szerepet és a választások lebonyolításának munkálatait végzik.

A közel egy évszázados multra visszatekintő kamarai intézményi időszak újalakításában néhány évtized óta az a gyakorlat fejlődött ki, hogy a vezető érdekképviseletek közös választási blokkot és közös jelölt listát létesítettek, amely azután az egyébként nagyobb érdeklődést rendszerint nem kellő választásokon egyhangúlag keresztülválaszt.

A budapesti kereskedelmi és iparkamarának 1920-ban, a kommun után történt újjáalakítása alkalmával, annak dacára, hogy az akkor javában uralkodó kurzus ebbe a politikától távolálló szervezetbe is bele akarta vinni a jelszavakon nyargaló demagógiát, végeredményben ismét a régi szokás lett urrá és választási paktum alapján közös jelölt-lista győzedelmeskedett.

Enek az évtizedes tradíciónak megfelelően járt el tehát a budapesti kereskedelmi és iparkamara jelenlegi elnöksége akkor, amikor a vezető érdekképviseletek elnökségét a választással kapcsolatos teendők

megbeszélése céljából közös értekezletre hívta össze. A Belatiny Artur kamarai elnök vezetése mellett tartott értekezlet, amelyen az Okisz Weiner Mátyás társelnök képviselte,

az eddigi szokásnak megfelelően a vezető érdekképviseletek bevonásával választási blokknak a megalakítása mellett foglalt állást.

Az értekezlet ugyanis megállapította azt, hogy az 1920-ban alakult kamarai tagjai közül a túlnyomó többség a bizalomra érdemesnek mutatkozott, s csupán néhány tagját kellene újakkal pótolni, azokat t. i. akik az időkben bekövetkezett gazdasági változások folytán a gazdasági életben viselt vezető szerepüket elvesztették, illetve a kamara közgazdasági munkájától magukat állandóan távol tartják.

Az értekezleten a választási blokk formális megalakulására még nem kerülhetett a sor, mert sürgősebb teendőket kellett elintézni. Így első sorban ki kellett jelölni azokat a kamarai tagokat, akik a székesfőváros törvényhatósági bizottsága által alakítandó központi választmányban fognak helyet foglalni. Az értekezlet ebben a részben akként határozott, hogy a

központi választmányba kiküldendő tagok delegálását a kamara elnökére bízta,

aki a vezető érdekképviseletek szerepének szem előtt tartásával fog-e feladatának megfelelni.

A központi választmány megalakítása után, amely valószínűleg Purébb Győző székesfővárosi tanácsnok vezetése alatt fog működni, a kamarai tagok választására valószínűleg május közepén, közvetlenül a fővárosi választások megjejtése után, de még az új törvényhatósági bizottság formai megalakulása előtt fog sor kerülni. Azért kellett ezt az időt választani, mert a székesfőváros hivatalai és tisztviselői csak ebben a közbenező időben képesek teljes készülségüket a kamarai választások szolgálatába állítani.

Tekintettel pedig arra, hogy a budapesti kamarai kerület a székesfőváros területén kívül, Pest-Pilis-Solt Kiskun, Fejér-, Nógrád- és Hont vármegyék területét is magában foglalja,

a székesfővárosra egyidejűleg Fejér-, Pest-, Nógrád- és Hont-vármegyék törvényhatósági bizottságai is megkezdik a kamarai választások előkészítő munkálatát.

A vidék összesen ugyanannyi kamarai tagot választ, mint Budapest, vagyis a kamarának 24 budapesti és 24 vidéki kereskedő tagja és 24 budapesti, 24 vidéki iparos tagja lesz.

Pestmegye 9 körzetben bonyolítja le a kamarai választásokat, s a körzetek nagyjából összesen a közgazdasági járások területével.

Az OKISZ megkezdte az adószakértők kijelölését

A budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara, illetve a központi adófelügyelőség megbízásából az Országos Kereskedő és Iparos szövetség már megkezdte az adószakértők delegálását azokban a szakmákban, amelyeket az OKISZ-re bízta. A tojáskereskedők és butorszállítók szakmájában a szakértők delegálása már megtörtént, a textil, építész, divatárú és csaroki élelmiszerkereskedelm szakosztályai pedig a napokban fogják a végleges listát elkészíteni.

E munkálatok során az OKISZ arra a meggyőződésre jutott, hogy a gyakorlatban bizonyos szakmáknál el kell térni attól az eredeti tervtől, mely szerint minden körletben 10 adószakértő jelölendő ki. A szakmai viszonyok ugyanis sok esetben nem teszik lehetővé ezt a megoldást, miézt is helyesebbnek látszik az egész szakmára nézve kerülteni beosztás nélkül kijelölni a szakértőket, akik valamennyi szakmabeli adóalany kereseti viszonyait ismerik, s így bármelyik kerületi adófelügyelő felkérésére véleményét nyilváníthatnak.

Ez a megoldási mód egyaránt kifogja elégségtlen úgy az adóaloknak, mint az adófelügyelőségeknek az érdekeit.

A szakértők kijelölésére vonatkozó munkálatok egyébként a budapesti kereskedelmi kamarában serényen folynak és a legközelebbi napokban a teljes lista az adófelügyelőségek rendelkezésére fog állni.

Budapesti Nemzetközi Vásár

1925 április hó 18-27.

Rendező a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.

Nagyrányú vásár- és utazási kedvezmény a bel- és külföldi vasutaknál.

Lakás-előjegyzés!

Kiállítások jelentkehetnek és felvitagostás nyerhető a Vásárrólánál V. Szomsz u 6

A társaságok is általános kereseti adófognak fizetni

A közkereseti és betéti társaságokat kivesszik a társulati adó alól

Előző számunkban hírt adtunk már arról, hogy a társulati adóbevallások benyújtásáról szóló pénzügyminiszeri rendelet, amely az adóvalomások elkészítésére vonatkozó elvi utasítások rövid összefoglalását tartalmazza, a társulati adó bevallására kötelezett vállalatok felsorolásából kihagyta a közkereseti és betéti társaságokat.

A pénzügyi igazgatás egyik fő irányítójának nyilatkozata alapján megirtuk azt is, hogy e kihagyás nem véletlen műve, hanem szándékos intézkedés volt, mert a pénzügyminiszter a közkereseti és betéti társaságokat a jövőben nem társulati adóval, hanem általános kereseti adóval akarja megírni.

A pénzügyminiszter most ehhez a törvényhez megszerezte a törvényhozás hozzájárulását is, amennyiben az appropriációs törvénybe egy külön szakaszt vettett föl, amely az említett adóreform megvalósítására a kormányt feljogosítja és egyúttal a pénzügyminisztert bízza meg a szükséges átmeneti intézkedések megtételével.

Ezekre az átmeneti intézkedésekre nemcsak azért van szükség, mert az általános kereseti adó bevallásának határideje már lejárt, s így a közkereseti és betéti társaságok tagjaira nézve új határidőt kell kitűzni, hanem szükség van azért is, mert a két adónem között úgy az adóalap megállapításán, mint az adókulcsok tekintetében lényeges eltérés van.

Értésülésünk szerint az átmeneti intézkedésekről szóló pénzügyminiszeri rendelet már előkészítés alatt áll, de csak a felhatalmazási törvény kormányzói jóváhagyása után fog megjelenni.

A csarnoki és piaci kereskedők mozgalmata a termelői igazolványokkal való visszaélés ellen

A Tojáskereskedők Egyesülete a batyuzás és házalás megszüntetését követeli

Még a teljes iparszabadság elvi álláspontjához közelálló régi ipartörvény is erős korlátokat szabott az iparcikkkel való házalás elé s külön törvény korlátozta a megrendelések gyűjtését is. A mezőgazdasági törvények forgalmára vonatkozólag azonban a már akkor is erős agrárius befolyásnak sikerült keresztülvinni azt, hogy a korlátozó intézkedések az élelmiszerekre vonatkozólag csak a kereskedelmet költötték meg, ellenben a termelőknél továbbra is megengedték, hogy nemcsak az ország összes vásárain és hetipiácain, hanem egyes községekben házalva is eladhassák termékeiket.

Ez a kivétel már magábanvéve is éles ellentétben áll a korlátozó intézkedések megalkotásánál szemlélőt tartott indokokkal, mert ha helyes a korlátozó intézkedéseknek egyedül célja, t. i. a fogyasztóközönségnek zaklatások és becsapások ellen való megvédése, kétszeresen helyes ez az élelmiszerek tekintetében, mert

az élelmiszerekkel való házalás nemcsak a fogyasztóközönség zaklatását jelenti, hanem elsőrendű közegészségügyi érdekelt is veszélyeztet, mert romlott élelmi cikkeket forgalombahozatalát minden ellenőrzés nélkül lehetővé teszi.

És ha már a korlátozó intézkedésekről szóló törvények az élelmiszerek tekintetében kivételt állapítottak meg, az egyedüli észszerű intézkedés az lett volna, hogy a kivételt azokra az élelmiszerkereskedőkre nézve állapítsák meg, akik rendszer kereskedelmi teleppel és üzlethelyiséggel rendelkeznek, akik tehát ezzel is garanciát nyújthatnak arra, hogy romlott és élvezhetetlen vagy selejtes élelmicikkeket forgalomba hozni nem fognak. Az agrárius befolyás azonban keresztülvitte azt, hogy

az élelmiszerkereskedőket, akik rendszer kereskedelmi telepük révén minden visszaélés ellen garanciát nyújtanak, eltöltötték a fogyasztók felkeresésétől, ellenben az ismeretlen falusi batyusoknak, akiket silány vagy romlott termékek eladásáért felelősségre vonni nem lehet, megengedték a házalást.

Természetes, hogy a törvénynek ez a szakasza számos visszaélésre nyújtott alkalmat s mihamar elszaporodott azoknak az illegális üzemeknek a száma, akik valamelyik félreeső faluban szerzett termelői igazolványukkal rendszeres kereskedést folytattak, a vidéken összevásárolt silány termékekkel elárasztják a főváros uceáit, tisztességtelen versenyt támasztva ezzel a fővárosi élelmiszerkereskedőknek.

Ezek a foglalkozásszerű batyusok és áhzalók a közönség egy részének arra a hiszékenységre alapítják számításukat, hogy a budapesti fogyasztó a falusi parasztasszony maszkjában házaló „termelőtől” frissebb és jobb minőségű árut vásárolhat s ezért aztán nemcsak hogy nem olcsóbbak a piaci és csarnoki kereskedőknél, hanem minden esetben drágábbak, azzal okolva meg az árkülönbözetet, hogy egészen friss árut árúsítanak, ezzel szemben a való helyzet az, hogy

ezek az állítólagos termelők igen sokszor a budapesti piaci kereskedőtől vásárolják meg készleteiket s ezeket mint friss falusi termékeket, sokkal drágábban sőzözik a hiszékeny budapesti fogyasztó nyakába.

A Tojáskereskedők Egyesülete legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy a termelői igazolványokkal fűzött számtalan visszaélés megszüntetése érdekében az élelmiszerkereskedők egyesületeivel együttesen erőteljes mozgalmat indít s a batyuzásnak és házalásnak tiltását fogja követelni.

Nézetünk szerint ennek az akciónak mielőbbi sikere elsősorban a fogyasztóközönség érdekében volna kívánatos, amely ezáltal sok becsapástól és bosszúságtól szabadulna meg.

A középosztály kongresszusa

A Magyar Középosztály Országos Egyesülése első évi rendezés közgyűlésének és első kongresszusának idejét végleg meghatározta és tárgysorozatát, lofolysáit is nagyjében megállapította. A közgyűlés 21-én szombaton este lesz a Baross Szövetség helyiségében, s azon az addig lefolytatott működéséről szóló titkári jelentést fogják tárgyalni, a számadásokat elintézni és az új vezetőséget megválasztani. Az országos kongresszus színhelyül a székesfejvárosi polgármester és az új városi háza közgyűlési termébe engedte át. A kongresszust Bernát István dr. egyetemi tanár, a Magyar Gazdaszövetségnek és egyúttal a Középosztály Szövetségének is elnöke, fogja vezetni. Előadások fognak elhangzani a középosztályi társadalmi kérdéseiről. Csatlakozásukat jelentik be a mezőgazdaság, az ipar, a kereskedelem, az értelmiségi szabadpályák, a közszolgálati alkalmazottak, a hűlgyek és az ifjuság kiküldöttel. Az előadásokhoz csatlakozó vitával kapcsolatban szintén felszólalások várhatók. Az érdeklődők a délutáni órákban a Magyar Középosztály Országos Egyesületének ideiglenes helyiségében (Baross Szövetség) a titkárságnál kaphatnak bővebb felvilágosítást.

X. Prágai Nemzetközi Mintavásár

1925 március 22-29-ig

a csehszlóvak kormány védnöksége alatt

Vízum nélkül

33 % vasúti kedvezménnyel utazhatnak látogatók március hó 12-től április 8-ig

Bővebb felvilágosítást nyújt: **Tanzer Miksa, Budapest VII., Akácfa u. 50. Tel. J. 106-31**

Guttman és Fekete

kőszövvitt- és kőttőtárgyár

Budapest-Óbuda

Közponli raktár és Iroda: **VI. KER., DEÁK TÉR 6. SZÁM (ANKER PALOTA)**

26 **Legjobb minőségű férfi- és nőiszövegek legolcsóbb bevásárlási forrása**

FRIEDMANN FARKAS divatruház Vll., Király ucca 11. sz. Eladás nagyban és kicsinyben!!

41 **Erasmó M. Reda Biella**

Textilwaren aller Art
Representanz von Textilfabriken

FOGÁSZAT-DENTIST

MÁRFAI ARTÜR ALL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ IV. KÁROLYKÖRÜT 26

Magyar Kir. udv. szállító

Alapított 1850

SEMLER J.

Értesíti igen tisztelt vevőit, hogy **J. SEMLER**

London, 14 Golden Square

Magyar kir. udv. szállító

Alapított 1850

békeminőségű őszi és téli ufjonságai, melyek a legkényesebb ízlést is kielégítik, legolcsóbb árak mellett árusítja

Maradékok mélyen leszállított árakon!

Frakk- és szmokingelmék a legnagyobb választékban!

Fűzői: Bécsi ucca 7. (Deák Ferenc ucca sarok). Fűzők: **VI. Kerület, Akácfa ucca 6. szám**

Jogerős bírói ítélet atelefónelőlegek valorizált visszafizetésére

A táviró és távbeszélő igazgatóság tudvalevően 1921. és 1922. években beruházási költségen címén minden előfizetőtől 2000 korona kényszerkölcsönt vett igénybe. Ennek az összegnek a kirovása, amely abban az időben jelentékeny tétel volt, az érdekelték körében meglehetősen szűkösre talált. Amilyen kellemtelen volt annakidején a kirovás, annál is meglepetést keltett a múlt év folyamán a telefonigazgatóság az az intézkedése, mely szerint az államkincstár visszafizette ugyan a kényszerkölcsönösszeget, azonban csak 1924. évi paritású 2000 koronát, vagyis jóval kisebb értékű összeget, mint a kényszerkölcsön eredeti értéke volt. Sokan voltak azok, akik nem nyugodtak bele az államkincstárnak ebbe az intézkedésébe és ügyvédek útján körülbelül százan keresettel fordultak a központi járásbíróshoz az államkincstár ellen és a telefonigazgatóságnak annakidején adott költségen valorizáltan való visszafizetését kérték.

Ebben az ügyben érdekes döntvényt hozott a napokban a központi járásbírószak Martinovics dr. járásbíró. Az egyik kereset letérnyelése után ugyanis a kincstár 250.000 koronában marasztalta el. Az indokolásban kimondta a bíró, hogy a polgári törvénykönyv javaslatában kifejtett jogszabály szerint, akinek követelési joga van adósától olyan értéket kívánhat vissza, mint amilyent ő szolgáltatott. Ennek fényében a bíró úgy találta, hogy az államkincstár, mely költségnél 2000 koronával 250.000 korona áll vásárlóerő tekintetében arányban és ezért marasztalta el ilyen összegben az államkincstárt. Az ítélet ellen, mivel a csekkértéke 500.000 koronát nem halad meg, felebezésnek nincs helye s így az ítélet jogerős.

Réti Sándor és Tsa
posztó-és bétéldrügykereskedés, Károly körút 15

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Halálozás. Semler Sándor kereskedelmi tanácsos, a Posztó- és Bétéldrügykereskedők Szövetségének elnöke, a napokban meghalt. A közbeszülésben álló kiváló szaktudású kereskedőt, aki az OKISZ-nek is megalapítása óta tagja volt, általános részvét mellett kísérték örök nyugalomra. Temetésén képviseltette magát Budapesti törvényhatóságra, a Kereskedelmi és Iparkamara, az OKISZ, a Kereskedelmi Csarnok, az OMKE és a Fővárosi Kereskedők Egyesülete is. Az OKISZ a gyászoló családhoz részvétiratot intézett és legközelebbi igazgatósági ülésén Semler Sándor emlékeit jegyzőkönyvileg fogja megörökíteni.

Szabóky Alajos az OKH elnöke. A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Szabóky Alajos dr. államtitkárt, az Országos Központi Hitelbiztoskezet igazgatósági elnöki teendőinek ideiglenes ellátásával megbízta.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága ma megtartott ülésén elhatározta, hogy az ezévi rendes közgyűlést folyó hó 21-re hívja egybe. A közgyűlés napirendjén a rendes évi közgyűlés tárgyain kívül szerepelni fog az igazgatóságnak indítványa az alaptörke felemelésére oly módon, hogy 100.000

darab új részvény kibocsátása által az eddigi 800.000.000 koronájú alaptörke 1.000.000.000 koronára emeltessék fel. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke legutóbbi londoni tartózkodása alatt a J. Henry Schröder & Co céggel megállapodást létesített, amelynek alapján nevezett bankház nemzetközi csoportot állított össze elsősorban angol, amerikai, holland és svájci házakból, amely csoport az újonnan kibocsátandó részvényeket 1925 január 1-től kezdődő osztalékjogosultsággal, darabonként 1.000.000 koronáért fix átvesszi és az illymódon átvett részvénybirtokát több évre lekötöti. Terve van véve, hogy az aranymérleg elkészítése után a bank részvénytel, ha a viszonyok megengedik a londoni tőzsdén bevezetessenek.

Hitelrendező bizottság Miskolcon. Hitelrendező bizottságot alakított a Miskolci Kereskedelmi Testület oly célból, hogy az önhibájukon kívül tönkrement és fizetési zavarokba jutott kereskedőket szükség esetén erkölcsileg és anyagiilag is támogassa. A bizottság revizori munkát is fog kifejtetni. A bizottság különben már megkezdte működését azzal, hogy érintkezésbe lépett a hazai védőegyletekkel és a különféle gazdasági szakkörökkel.

Házasság. Sugár Zsuzsi, az OKISZ tisztviselőnöje és Hirschler István március hó 22-én, vasárnap d. u. ¼ 4 órakor tartják esküvőjüket a dohányucai templomban.

MAGYAR DIVATCSARNOK

Uridivat-osztály

Férfi színes zefiring 2 gallérral	85.000
Hosszu hálódíng színes hortnival	98.000
Selyemmellű ing 2 gallérral	118.000
Selyempuflin zefiring 2 gallérral	210.000
Selyem nyakkendő gyönyörű minta	25.000
Selyem n. akkendő mocador	55.000
Selyem nyakkendő mintás újdonságok	65.000
Se yem nyakkendő moare, legújabb	98.000
Selyem nyakkendő kockás, tavaszi újdonság	130.000
Kemén gallér szimpla, prágai	11.500
Kemén ga ér szimpla, Ia bécsi	15.500
Keményga lér dupla, prágai	12.900
Keménygallér dupla, Ia bécsi	17.000
Nadrágtartó selyem	29.000
Férfizokni jó minőség	6.500
Hímzett zokni kítőnő minőség	25.000
Cérna zokni minden színben	33.000
Kockás zokni tavaszi divat	55.000

Női divat-osztály

Hímzett ing és nadrág jó minőség	30.000
Pubigallér Ia minőség, kemény	10.000
Női reformnadrág fekete	20.000
Női kötöttmellény divatosított, gyapjú	115.000
Női hímzett combnő csipkés	115.000

Rákóczi-ut

74.

Arban,

minőségben szenzáció

Női harisnya minden színben	7.900
Muslinharisnya minden színben	23.000
Fát oiharisnya minden színben	39.000
Selyemharisnya mosható, varrott	45.000
Tiszta selyemharisnya garanciával	110.000

Bőrkeztük

Pécsei bőrkeztük férfi és női	75.000
Kutyabőrkeztük férfi és női gyönyörűgombos	96.000
Kutyabőrkeztük férfi és női, osztoz	110.000
Fekete női classókeztük 5%, 6, 6% számmokban, reklámár	30.000
Mosókeztük fémér és szaga, szarvasbőr	125.000

Ernyők

Férfi és női ernyő fémér minőség	85.000
Férfi és női ernyő fémér és szaga	115.000

Motortúra osztály

Masott vízzen jó minőségű	14.500
Motortúra szög jó minőségű	17.500
Férfi ingkötér kítőnő díszített	18.000

Mosócrepp

minden létező színben	18.000
Mintás mosói arokin gyönyörű kimintázásban	22.500
Batizsifón 80 cm széles	24.000
Agyemüdamaszt jó minőségű	33.000
Francia eponge legújabb mintákban	38.000
Francia eponge duplaszéles	48.000

Szövetáru osztály

Sottiss és színes kejmék sevioti és gabardin	40.000
Férfi öltönykejmék teniszoskós, 140 cm széles	85.000
Kosztümkejmék tiszta gyapjú, minden színben, 140 cm széles	150.000
Divatcsikós gyapjúcsellin 135 cm széles	190.000
Gyapjú brokát marokín szövet 140 cm széles	220.000
Koverkotkejmék kosztümre, kabátira, 140 cm széles	240.000
Marokín gyapjúszövet újdonság, 135 cm széles	260.000
Burbury-kejmék minden színben	270.000
Burbury-kejmék saját csikókat kítőnő minőségű	320.000

Selyemáru osztály

Ruhasselyem minden létező színben, 85 cm széles	68.000
Japán selyem minden létező színben, 96 cm széles	83.000
Crep de chine minden létező színben, 96 cm széles	108.000
Trikkócselyem minden létező színben, 140 cm széles	128.000
Mintás selyemmarokín 100 cm széles	155.000
Mintás crep de chine 100 cm széles	160.000
Mintás trikkócselyem és marokín 140 cm széles	230.000

**Mintát küldünk. — Meg nem felelő árúért a pénzt visszaküldjük.
Mintavételre csomagot küldünk.**

Az OKISZ közgyűlése. Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség március hó 22-én (vasárnap) d. e. 10 órakor tartja évi rendes közgyűlést, melynek meghívóját és napirendjét lapunk más helyén közöljük. A Magyar Lezámlító- és Pénzváltó Bank igazgatósága megállapította az 1924. évi mérleget, amely 11.051.207.577.52 korona tiszta nyereséggel zárul. Az igazgatóság a közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1924. évi osztalékvesztési részvényenként 4000 koronával váltassék be.

Gazdasági előadás. A Belvárosi Polgári Kör nagy olvasótermében a hónap 17-én esti hét órakor Dán Leó kereskedelmi tanácsos **Gazdasági jövőnk** címen előadást tart, melyre vendégeket is szívesen látunk.

Prágai vásár. Mint minden évben, így az idén is a szokott nagymérvű arányban fog lefolyani március 12. április 8-ika között a prágai vásár, ahová vizum nélkül, 83 százalékos vasúti kedvezménnyel lehet utazni. Igazolványok Tanzer Miksaánál, VII., Akácfa uca 59. Telefon: 106-31.

Tojáskereskedők közgyűlése. A Tojáskereskedők Egyesülete március hó 9-én tartotta évi rendes közgyűlést az OKISZ helyiségeiben. A közgyűlés szakmai kérdéseken kívül foglalkozott a forgalmi adó reformjával és külön bizottságot küldött ki azoknak a javaslatoknak az elkészítésére, amelyeket az egyesület a tojáskereskedelemben körében megvalósítandó adóreformra nézve a miniszterium elé fog terjeszteni. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy Bipka kormánybiztos felkérésére napirenden tartja a budapesti tojásvásár megvalósításának tervét és részletes előterjesztést tesz arra vonatkozólag, hogy milyen előzetes intézkedések (szállítási kedvezmény, forgalmi adó könnyítés, behozatali vám megszüntetése stb.) szükségesek a tojásforgalomnak Budapesten való központosításához. Végül a közgyűlés mozgalmat kezdeményezett a termelői igazolványokkal tüztől visszavétel megvalósítására céljából. A megjelölt választásokon először ismét Fischer Miksa, a választmányi tagjaival pedig a régi tagokat választották meg.

A Borsód-Miskolc osztléka. Csütönkön tartotta igazgatósági ülését a Borsód-Miskolc és Dobroceni István gőzmalom Rt. igazgatósága. Az ülésen megállapították az 1924. évi mérleget, mely az alapszabályszerű levonások után közel 9 milliárd tiszta haszonnal záródik. Az igazgatóság elhatározta, hogy a 21-ikére összehívandó rendes közgyűlésnek 20.000 koronás osztalék kiállítását fogja javasolni.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár tegnapi ülésében állapította meg az 1924. évi mérleget, mint következők: Vagyron: Készpénz és követelések 815.406.865.719 korona. Értékpapírok 16.469.743.813 korona. Ingatlan vagyron 2.501.700.000 kor., összesen 328.378.309.532 kor. Tartozás: Saját tőkék 19.518.898.000 korona. Idegen tőkék 297.606.111.722 kor. Egyéb tartozások 5.752.086.568 korona. Tiszta nyereség 7.501.213.242 korona, összesen 328.378.319.532 korona. Ennek a mérlegnek adatai is, mint a korábbi éveké az intézet fokozatos fejlődésének képet tükrözik vissza s azt bizonyítják, hogy pozícióját a pénzügyi és a háborút követő nehéz gazdasági viszonyok közt nemcsak megtartotta, de viszonylag javította is, ami a kezelésre bízott idegen tőkéknek 297.606.111.722 koronára való szaporodásán is a mai viszonyok közti számottevő emelkedést mutatja. Az igazgatóság a folyó hónap 21-ére egybehívott közgyűlésnek 10.000 korona (tavalgy 3000 korona) osztalék kiállítását fogja javasolni.

Magánlakásokat kérnek a tavaszi Budapesti Nemzetközi Vásárra érkezők részére. Mint köz tudomás, folyó évi április 18-27-ike között rendezik az évben első ízben a tavaszi vásárt nemzetközi jelleggel a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara. A Budapesti Nemzetközi Vásár oly nagy érdeklődést keltett az egész külföldön, hogy a vásár területét többszörösen meg kellett nagyobbítani. Előrelátható, hogy a vásár alkalmával igen nagy számban fognak vásárlógatók úgy a vidékről, mint külföldről Budapestre érkezni. Erre való tekintettel az elszállásolást intéző Székesfehérvári Idegenforgalmi Hivatal felkéri mindazokat, akiknek megtehető helyen nélkülözhetetlen különbejárati szobájuk van, hogy azt a vásárlógatók elszállásolása céljából jelentessék be. Magánlakások bejelentését az Idegenforgalmi Hivatal (IV, Harisbázár 1. sz. főmelelet

2.) délelőtt 9-től 1-ig és délután 4-től 6-ig veszi át.

A Hadró és a tisztességlen verseny. (Két nyilatkozat.) I. „A Hétfői Napló” 1925. március hó 9-én megjelent 10-ik számában közölt „A Hadró és a tisztességlen verseny” című cikkben foglaltakra következő észrevételeink vannak: 1. A leghatározottabban tagadjuk azt az állítást, mintha nekünk Kereszthuri Béla állítólagos hólabda üzeméről csak tudomásunk is lett volna, annál kevésbé írhatnánk ennek a rendszernek megindítását a mi kezdeményezésünkből. Semmi részünk nem volt ezen állítólagos hólabdarendszer megindításában, amelyre tehát mi nem is almentálhatunk s amelyről mi magunk is csak a lapokból szerettünk tudomást.

2. Meg kell állapítanunk azt is, hogy biztos tudomásunk szerint az Uripögyár Rt. soha meg nem bukott, sőt még fizetési nehézségekkel sem küzdött; tudjuk azt is, hogy a Pénzügyi Központ revizorának megállapítása szerint is ezen vállalat minden tekintetben aktív és életképes vállalkozásnak bizonyult. Hadirokkantak, Hadijözvegyek és Hadiarányk Nemzeti Szövetsége, Hadró Uripögyár Rt.

II. A „Hétfői Napló” hetilap 1925. március 9-iki számában „A Hadró és a tisztességlen verseny” című közleményre észrevételeink a következők: „Valóban, hogy az „Uri Pögyár Rt.” megbukott volna, sőt a Pénzügyi Központ revizorának megállapítása szerint ezen vállalkozás minden tekintetben életképes és aktív vállalatnak bizonyult. „Uri Pögyár Rt.”.

Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség hivatalos lapja
Az OKISZ közleményeit Szarka István dr. szerkeszti

MEGHÍVÓ
Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség f. évi márc. hó 22-én (vasárnap) d. e. 10 órakor tartja évi rendes közgyűlést, melyre Kartárs urat tisztelettel meghívja az Elnökség.

Napirend:
1. Elnöki beszámoló.
2. Titkári jelentés.
3. Az 1924. évi zárszámadás előterjesztése és a felmentvény megadása feletti határozat-hozatal, továbbá az 1925. évi költségelőirányzat jóváhagyása.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. Választások.
6. Esetleges indítványok.

Megjegyzés: Alapszabályaink értelmében a közgyűlésen csak azok az indítványok tárgyalhatók, amelyeket 5 nappal előbb írásban benyújtottak.

Zsebkendők nő furdóruhák, textilárak nagyban behozatal: **Hochstädter Mór és Fiai** kőműv., gyermekruha-, női- és férfifehérművek gyára Budapest, Károly körút 13. Alapított 1883. Telefon: józsef 115-22

Holtzer S. és Fiai kézműru nagykereskedés Saját kikészítésű fehér- és nyomottárú Budapest, Zrínyi uca 17 119

Herlinger és Rubel posztó- és bélesáranyagkereskedés. Főüzlet: Bálvány uca 18. Detailüzlet: Dobány uca 19
Női- és gyermekruha- és bélesáranyagkereskedés. Főüzlet: Károly körút 19. Kiosztó: Lajos u. 17. Telefonszám: józsef 111-54 101

Central magyar nagyszálló
WIEN, II., Táborstrasse 8/a
(A terményüzede és Ferdinandsbrücke mellett „A” kocsit megálló az Ostbahnhoftól)
150 a legmodernebb komforttal teljesen újonnan berendezett nagyszálló légfűtéssel, hidegmeleg folyóvízzel, lift, rádiószalon, magyar konyha kávéház, Kínó. Magyar kereskedők és iparosok találkozóhelye. A város központjában.
1 ágyas szoba 50-65.000 Kor
2 " " 80-120.000 Kor
mely árában minden beutalótatik
Az OKISZ igazolványával ellátott tagoknak a fenti árból 10 százalékos engedményt adunk
CENTRAL NAGYSZÁLLO
WIEN, II., Táborstr. 8/a

GROSZ ADOLF
33
Posztó és kézműru nagykereskedés Budapest, V. kerület Vilmos császár út 12
Telefonszám: 110-40.

KIZAROLAG ENGROS ELADÁS
FENYVES DEZSÖRT
57
BUDAPEST BÁLVANY UCA 13

Donáth Jenő és Társa
Budapest, IV. kerület, Szabó uca 8
S. adington & Co Ltd
Londoni posztógyári cég vezérképviseletői

Kovács Ernő
13 posztóanyagkereskedés Budapest V, Nagykorona u. 13

Welsz H. Ármin Budapest, Károly körút 13 (az udvarban). Gomb és varrólelékek kereskedése

Csomagolópapíros 64
LEVAI SANDOR papíranyagkereskedésben.
Telefón: Budapest, 199-00, 180-18 VI., Andrásy-út 33

Bücher Zsigmond és Társa, Budapest
Gyors, teher- és gyűjtőforgalmak
TELEPEK: Wien, I., Biberstrasse 8 - Brün, Davadeln 6. - Warnsdorf, Carl Wagner-strasse

Holczer Viktor, Budapest ékszerész, arany- és ezüstműves Qyár és raktár: IV. Károly körút 10 (téllem.)
Villamos erőre berendezve. Készít mindentelék ékszer-, arany- és ezüstműveket alaktást és javítást. Állandó raktár mindennemű ékszer, arany-, ezüstárúknak és óráknak. Telefonszám: 116-24

WARENHAUS KLEA
VI, MARIAHILFERSTRASSE 85-87
SOLIDESTES, BILLIGSTES KAUFHAUSZ WIEN

Beck Vilmos és Fiai gyepjűárugyárai
Gross - Meseritsch
Emerich Dité Humpolec
iroda:
Bécs VI, Hirschengasse 25

STEINHARDT TESTVÉREK
VII, Király uca 1
Posztó- és szövöttáru nagykereskedés

Auspietz posztó- és textilgyárak képviselője: Budapest, Alföld V, Mária uca 12

Eibenschütz S. Sándor szövöttáru-nagykereskedés, V, Sas uca 4. Legnagyobb raktár az összes női- és férfiszövetekben

Neurath Ignác posztó- és nagykereskedés Alapított 1883. ében Budapest IV, Károly körút 5 sz.

Weiner Mátys divatárúháza vidéki kereskedők és konfekció-áruok finomabb szövet-, seiyem- és moskómeiszeletűket kisebb méretében is nagyban árban szerelhetik be: Budapest VI, Andrásy út 3. szám

Sugar Arnold üztelész Budapest, V, Sas uca 20. szám. Vendő-, zsebkendő- és divatáranyagkereskedő. - Állandó dús raktár

Deutsch Mór és Fiai Vilmos császár út 6 85
Férfi-, női- és gyermekruhagyár. Szőrme-áruagyár. Posztó- és bélesáranyagban

Reltzer Emil Posztó- és bélesáranyagkereskedés VII. kerület, Zrínyi uca 6. szám

WEISZ SÁNDOR ÉS RÓNA Posztó- és bélesáranyagkereskedés Budapest, V. kerület, Arany János uca 22. szám

KLINGER IG. gyapjűszövet-gyárainak:
Neustadt an der Tafelflekte
I. B. Jungbunzlau I. B.
Kratzau I. B. Dalowitz I. B.
vezérképviselete Magyarország számára Bécs, Zelinakasse 4

Pártolják a hazai ipart!
Schwartz és Hirschberg
pamutszövet- és bélesáranyagkereskedők
A Budapest - Warnsdorfi Pamutszövőgyár R.-Társ. egyedüli értékesítői lerakata. Budapest V, Zrínyi uca 15 48

Epstein és Pfeifer textilárú-nagykereskedés. Budapest V, Sas u. 6

»ATLASZ« Gyapjű és Pamutár Kereskedő Rt. Export-Import. Budapest, Mária uca 12

Einzig Henrik VII, Károly körút 107
Telefón józsef 122-67
Külföldi gyárosok képviselője

Fehér Géza, Budapest V. Nagykorona uca 24. Textil- és divatáranyagkereskedés

Porgess és Társa Rt. posztó- és bélesáranyagkereskedés Károly körút 19. Vezérigazgató Wildtenö. Igazgatók Baum Már és Schonensohn Béla

Pajor és Griesz posztó- és bélesáranyagkereskedés Budapest V, Bálvány uca 5. szám

PLATSCHEK VILMOS férfiruha áruháza Budapest IV. kerület, Károly körút (Központi városköz.) Telefón: 11-73. szám

HIREK Nagy vihar a Földközi-tengeren

Madrid, március 15.

A Földközi-tengeren nagy vihar dühög. Több kikötőben a gátak sok kárt szenvedtek. Különösen Malagában és Melillában volt jelentékeny a pusztulás. A vihar sok hajót a sziklakhoz csapott, ahol szétzúzódtak.

Az Újságró Egyesület rendkívül közgyűlése. A Magyarországi Újságró Egyesülete ma rendkívül közgyűlést tartott, amelyen a tagok feltűnően nagy számban jelentek meg. A közgyűlést azért hívták össze, hogy döntson a vezetőség működésével szemben beadott bizalmatlansági indítvány ügyében. A szavazást megelőző felszólalások rendkívül igazalmas hangulatban folytak le. A szavazást percekig tartó vihar előzte meg. A közgyűlés végül is szótöbbséggel elvetette a bizalmatlansági indítványt és — minthogy ellenkező értelmű indítványt is benyújtottak — ezzel egyértelműen bizalmat szavazott a jelenlegi vezetőségnek.

A VII, VIII, IX. kerületi demokratikus szövetség pártversoraja. Vasárnap este tartotta pártversoráját a VII, VIII. és IX. kerület egyesített demokratikus szövetsége, melynek kerületben Szilágyi Lajos nemzetgyűlési képviselő a liberális blokk vezetője érdekes beszédében mutatott rá arra, hogy az emlékeztetés március 15-ikét pontos közlő most egyetlen egy síncs meg. Megemlíti, hogy a március 15-ikét ma minden kis pártoska külön-külön ünnepele. A sok ünnepiük között pedig eliskadt az ünnep. A mai március 15-ikét álmossan és közönyösen ülték meg a pestiek. Később Dróczy Győző beszélt. Beszédében sorra vette az 1848. március 15-ikei követeléseket. A numerus clausus, a szabadság legelső kerékhátójaként jelölte meg.

Hősök emléktáblájának leleplezése. Vasárnap délelőtt ünnepség keretében leleplezték le az újpesti ir. templomban azt az emléktáblát, amelyet az újpesti zsidóság hatvanhét hős halotta emlékére készített. Az ünnepség alkalmával zsufolásig megtöltötte a közönség a templomot, amelynek sorában Újpest város társadalmának minden rétege képviselve volt. Az emléktáblát Arányi Adolf, az újpesti szentgyűlet elnöke adta át a hitközségnek, amelynek nevében azt dr. Kálmán Ödön elnök vette át. A szertartást dr. Leichmann Mór főrabbi végezte Klein Eilás főkántor segédlete mellett.

A sikkasztó jogszigorló. Vajna Béla jogszigorló vállalkozott arra, hogy napidíj ellenében behajtsa a kelenföld-lágymányosi római katolikus egyházközség hivetelőt az egyház adót. A jogszigorlónak már néhány nappal ezelőtt le kellett volna számolnia a befolyt pénzt, de ehelyett egy levelet írt a plébánosnak és ebben bevallotta, hogy anyamilliót kerent eliskasztott. Az egyházközség feljelentésére a jogszigorlót a rendőrség letartoztatta és átkísértette a markóceai fogházba.

A Keresztény Községi Párt ma délután a undai Vigadóban gyűlést tartott. Az elnöki megnyitó után Ernst Sándor hangoztatta, hogy ók nem tülzök, mert követeléseik jogosak. Utána Wolff Károly fejtegette, hogy az ó támadól azok a kanalak, amelyek már jártak a Keresztény Községi Párt husos felekében és hiába merültek most bele a gúzzal telt üstbe, abból ami ott fő sohasem lesz finom huslevés. Minden baj oka az, hogy a nemzet az övédelem energiáját a forradalmak alatt elvesztette, mert akkor ma Budán a koronás király ülne. (A közönség lelkesen élteti Ottó). Végül Friedrich István emelkedett szólásra, akinek a beszédét a rendőrtisztviselő kétszer is félbeszakította. — Gyűlést tartottak még Wolffék ma délután az angyalföldi Népszállóban is, ahol ugyancsak Friedrich és Wolff beszétek.

Felakasztotta magát. A Királyi Pál uca 8 számú házban Végh József 25 éves cipészeged felakasztotta magát és meghalt.

Csecsemőt találtak. Ejszaka 2 órakor a Margit körút 14. számú ház kapulában a házmeister egy tűzárpas csecsemőt talált. Az állami gyermekmenhelyre vitték.

A viceházmesterné és a züllött mágnásfiu

Strahlendorf Gyula bárót átkísérték a Markó-utcai fogházba

A lapok törvénytörési rovatának olvasói előtt nem egészen ismeretlen Strahlendorf Gyula báró neve. Az alig huszonegy éves fiatalember abból a történelmi osztrák arisztokratára családból származik, amely nem egy kiváló diplomatát, államférfit és tábornokot adott a monarchának. A család egyik ága Magyarországra származott és elszegényedett. Ebből az ágából származik Strahlendorf Gyula, aki már kora ifjúságában rossz utra tért.

A jönelvélésben részesült fiatalembert, aki jó eredményel érettségizett, ismerősei hivatalban helyezték el, de az elmúlt nyáron B-listára került és teljesen elkerénytelenedett. Strahlendorf Gyula báró megpróbált elhelyezkedni, de sehol sem sikerült neki és így a legnagyobb nyomorba jutott. Az inség talán már régen elpusztította volna, ha nem akad egy jöltevézője

— A Petőfi Társaság ünnepségeit. A Petőfi Társaság tagjai vasárnap délután 2 órakor ünnepi lakomán jöttek össze a Dunapalotában, ahol megjelent József Ferenc kir. herceg, Preszly Elemér főispán és Lobmayer Károly fővárosi tanácsnok is. Pekár Gyula Jókaival való találkozásáról beszélt. Felszólalt még Bárony István, József Ferenc főherceg, Hegedüs Sándor, Csajthy Ferenc, Császár Elemér, Tomory Jenő pedig Augusta főhercegnősszínház íróját olvasta fel. A Petőfi Társaság vasárnap délelőtt az Akadémia helyiségében nagygyűlést tartott, melyen megjelent József főherceg is. Pekár Gyula elnöki megnyitja után Szávay Gyula tett titkári jelentést, Jakob Ödön „Jókai” című versét olvasta fel, József Ferenc főherceg „Jókai nagy atyám” címen tartott előadást.

A fiatal báró az ellátás ellenében segédkezett a ház tisztogatásában. Végre is a szerencsétlen bárófiu, akit meghatott az egyszerű viceházmesternő jósága, igazi messiásiánzra határozta magát, amennyiben eljegyzte jöltevézőjét.

Strahlendorf közben egy szénkereskedőhöz szénhordónak szegődött el és ebben a minőségében szemet kellett vinnie Degenfeld Imréné grófnő pinócéba, ahol három gumifüldökádát talált.

A báró ezeket az anyagoknál fogva is drága dolgokat ellopott és eladta.

A károsult grófnő feljelentésére a fiatal bárót letartoztatták és átkísérték a markóceai ügyészegri fogházba.

— Országos szövetségbe tömörülnek az összes hatóságai és tisztiorvosok. Végh János dr. fővárosi tiszti főorvos mozgalmat indított, hogy az ország vármegyéinek és városainak hatóságai és tisztiorvosai szövetségbe tömörüljenek. A szövetségnek az lesz a célja, hogy a hatóságai és tisztiorvosok erkölcsi, anyagi és szociális érdekeit megvédje s egységes intézkedéseket fogantatson az ország közegészségügyének érdekében. Végh János mozgalmá sikerrel járt s március 28-án Budapesten meg is alakult a Hatóságai és tisztiorvosok Országos Szövetsége. Az új szövetség az Orvos-Szövetség keblében belül fog működni s elnöke a mindenkorai fővárosi tiszti főorvos lesz.

Hegyhalmi Lajos. Elmúlt héten temették el a váratlanul elhunyt Hegyhalmi Lajos nemzetgyűlési képviselőt, volt kerékedelmi minisztert, akinek hirtelen halála általános részvételt váltott ki az országban. Temetésén, amely impozáns keretekben folyt le, a kormány és a nemzetgyűlés hivatalosan képviseltette magát és a politikai és társadalmi életünk számos kiválósága jelent meg. Különösen súlyosan érintette Hegyhalmi Lajos halála a Budapesti Székesfővárosi Közközelési Részvénytársaságot, amelynek igazgatósági tagja volt és amelynek vezetéseben nagyarányú tevékenységet fejtett ki. A Budapest Székesfővárosi Közközelési Részvénytársaság igazgatósága dr. Hegyhalmi Lajos, a vállalat igazgatósági tagjának elhunytá alkalmából rendkívül ült tartott dr. Sipőcz Jenő polgármester elnökletével, aki hegyeletes szavakkal emlékezett meg dr. Hegyhalmi Lajos érdemeiről s különös megindultsággal emelte ki, hogy az elhunyt részvételt az igazgatóságnak késő éjjeligi tartott ülésén s néhány óra múlva érte őt a halál. Az igazgatóság határozata értelmében dr. Hegyhalmi Lajos temetésén tisztelettel vettek részt, a ravatalra koszorút helyeztek és a gyászoló családhoz részvételtáviratot intéztek.

— Öngyilkosságok. Ma éjszaka két órakor a Petőfi téri hajóállomásnál Szepeán Mária 22 éves varrónő a Dunába ugrott. Kimentették és a Rókus-kórházba vitték. — Ma délután a Fővámplótban Juhász István 20 éves fiú szublimált és szódával megmérgezte magát. Szintén a Rókusba szállították.

— A Petőfi-ház megnyitása. Vasárnap délelőtt ismét megnyitott a Bajza uca Petőfi ház. Pekár Gyula tartotta az ünnepi beszédet és felhívta az ifjúságot, hogy az élet hullámverése elől mindig ide meneküljenek, ahonnan tisztult lélekkel távozhatnak. Utána Hav. István hangoztatta, hogy nem beszélhetünk Petőfiről úgy, hogy Jókait is ne kelljen megemlítenünk. Egyik volt a tett, a másik az álom, de őszinte tiszta lélek mindkettőt.

— Tüzek. Ma délután egy órakor a Cserháti uca 27 számú házban az udvaron lévő szénakazal kigyulladt. A kivonult tűzoltóknak a kazalt nem sikerült megmenteni. Déltűnt 6 órakor a Pétény uca 44. számú házban lévő fűszér-üzletben tűz támadt, de a tűzoltók rövidesen eloltották. Ezenkívül bejelentették négy kéménytüzet: a Tüzér uca 12/b, az Üllői út 155, Tekei tér 10 és a Zsák uca 10 számú házból.

— Az Orás Ipartestület jubileuma. A Budapesti Orás Ipartestület ma délelőtt tartotta meg Károlyi körút 3 szám alatti helyiségében 40 éves fennállásának jubileumát. Löw Sándor elnöki megnyitja után dr. Eszedői László hatóságai biztos tartott ünnepi beszédet, majd dr. Nagy Lajos muzeumi tisztviselő a régi pesti és budai óráskorokról és céhekrol tartott előadást.

— Baleset. A Gellért téren egy villamosról folakart ugrani Reili Emília 19 éves hivatalnoknő. Ugrás közben megcsúszott és a pótkocsi alá került, mely mindkét lábát levágta. A Bókus kórházba vitték.

A Hazai Bank Részvénytársaság szombatán tartotta meg Weuckheim Dénes gróf v. b. t. t. elnök vezetésével 30. évi rendes közgyűlést. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg 7.737.082.214 korona tiszta nyereséget tüntet fel, amely 761 a közgyűlés határozata értelmében részvényenként 7000 korona körül osztalék fejében a 30. számú 1924. évi osztalékfelvételnek ellenében f. évi március hó 16-ától kezdve az intézet és a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület pénztáránál kerül kifizetésre. A közgyűlés az igazgatóság tagjává megválasztotta Grünér Tivadart, a Pesti helyettes vezérigazgatóját, Rosenthal Adolfot, az Első Bekéscsaba Gózzalmal Rosenthal Márton Rt. alelnökét és Wittmann Ernő dr. ügyvédet.

ELSŐ FÉRFIURHAKBAN SEHNUR HENRIK
alkalom eredeti angol, francia és amerikai kész felöltő, esőkabát és különlegességek leszállított árrakon való vételére
Készen és mérték szerint a legkényesebb izlést elégíti ki
Budapest, VIII., Rákóczi-út 15. szám
magnagyobbított és modernül átalakított üzlet

AK'S UNDERWOOD
irodai, utazási és magánhasználatra
3½ kg
10 havi részlet!
UNDERWOOD STANDARD
gran díj és újjáépített fogópek díjjalán bemutatása országsszerint
MERCEDES számológépek
GOERZ gúszedőgépek
Vezérképviselete:
GEBREIN BELA
Budapest, VI., Andrássy út 1. Tel. 38-31

Első Pilseni Sörfőzde Rt., Pilszen
Alapítva 1869.
Kérje mindenütt a legjobb pilseni sört, a
Pilseni Gambrinus
(volt Kaiserquelle)
Vezérképviselet és fölerakat:
Budapest, VIII., Nagyiváros uca 3/h
Telefón: József 24-63, József 54-80

Március idusa Budapesten

Lendvai István a tilkos Ébredőkéről — Petőfi unokaöccse és a népiéleti miniszter Gyűfőjére — Feloszlatták a Bercsényi bajtársi egyesület felvonulását — Diákok rajonlása felvonulása a Belvárosban

Vasárnap a március tizenötödike ünneplésének jegyében zajlott le. Már napokkal ezelőtt hatalmas falragaszok ezrein közzölték a különböző politikai pártok a közönségek, hogy melyik párt hol és mikor ünnepli március tizenötödikét. Szombaton nagyon megrikkult az ünneplő pártok sora — amennyiben a Kossuth-párt és a szociáldemokrata párt ünneplését a rendőrség nem engedélyezte —, de így is hatalmas tömegek zárandokoltak Petőfi szobra elé.

A rendőrség mindenütt erős felkészültséggel vonult ki az ünneplők színhelyére, hogy minden esetleges rendezetlenség eljélt véhesse. A főkapitány permanenciát rendelt el a IV., V., VI., VII., VIII. kerületben és a főkapitány sörüggy osztályát is készenléte helyezték. A Petőfi tér és a Vigadó környéke a kora reggeli óráktól kezdve, ugyszólván ostromállapot képét mutatta. Már a délelőtti folyamán is lovas és gyalogos rendőrség vonult a Vigadó bejárata elé. A Petőfi-szobor körül pedig gyalogos rendőrség vont tágas kordont. Az ünneplők alatt a környező házakban, így a Bristol-szálló kapuja alatt is rendőrlépcsényg helyezkedett el. Nagyobb rendezásra azonban sehol sem került sor. Az ünneplőkről az alábbiakban számolunk be:

Keresztényszocialisták a külső és belső ellenségekéről

Délelőtt tíz órakor kezdődött a Keresztényszocialista Párt ünneplése. Hódoló selyemzások alatt tűzőlő, vasutas-, postás- és munkászenekarok és dalkörök éneke mellett vonultak el a Petőfi-szobor elé a keresztényszocialista szervezetbe tartozó egyesületek. Szabó József nemzetgyűlési képviselő ünnepi beszédében megemlékezett arról, hogy azok a szabadságjogok, melyeket Petőfi és a lángelű március ifjúság vívott ki, mind rombadőltek. A kormányzatot idegen befolyás irányítja!

Felkiáltások: *Abcua Smith Jermónis! Menjen haza!*
A következő szónok, ifj. *Zulausky Andor*, az Aurora irodalmi társaság elnöke a magyar ifjúság nevében beszélt, majd *Hornánszky Zoltán* és *Tobler János* volt képviselők szóltak fel. Végül diszmagyarba öltözött négy ifjú és fiatal leány koszorút helyezett el a Petőfi-szobor talpazatán.

Rákosi Jenő a magyar ifjúságról

Ugyancsak a délelőtti órákban vonultak a budapesti elemi és középiskolák növendékei *Jókai Mór* szobra elé, március tizenötödike megünneplésére. A szobor körül *Festetics Pál* gróf vezetése alatt cserkeszdzsorság állt. A középiskolai növendékek előtt *Rákosi Jenő* emlékezett meg a mai nap jelentőségéről.

Petőfi és Jókai volt a múlt — mondotta — a mai generáció a szomorú jelen, az ifjúság pedig a jövő.
Innen a középiskolások kétszázlagos küldettségére a Várba vonult, ahol megszoroztatva a honvédszobrot.

A 48-as tizenkét pontot követeli az ifjúság

Délelőtt tíz órakor a Műzenkertben gyűlekezett a Methosz kötelekbe tartozó ifjúság, ahonnan kettőserendekbe sorakozva a Vigadóba vonultak. A zsfolásig megtöltött teremben *Raffay Sándor* püspök tartott magyartárs beszédet.
— Az ifjúság a tizenkét pont alapján áll most is — mondotta —, idegen szelentől mentes sajtó, pártok uralma helyett a hazaiak uralmat, törvény előtti egyenlőséget kívánunk. Földhöz csak az jusszon, akik falukhoz rová megillet a magyar föld.

Ezután *Némethy Ella*, az Operaház művésznője énekelte néhány irredenta dalt, végül *Bakó László*, a Nemzeti Színház tagja elszavalta a Talpra magyar.

„A bűnbánat hozott bennünket ide

Délután négy órakor már ismét sűrű tömegtel fektellett a Dunapárt. Az Ébredő Magyarok Egyesülete és a bajtársi egyesületekbe tömörült ifjúság vonult *Petőfi Sándor* szobra elé.

Az ünnepség díszszónoka *Lendvai István* nemzetgyűlési képviselő volt, aki néhány ifjúsági vezér beszéde után szólt fel.

— Nem ünnepeini jöttünk — mondotta —, hanem a bűnbánat hozott ide, mert a múltunk még hibái voltak. Nemcsak külső, de belső ellenségünk is van. Az idegen faj, amely ki akarja

Hogy sikkasztott 600 milliót egy budapesti nagykereskedő fia

A beesapott bankbizományos

Még az elmúlt év őszén történt, hogy egy ismerős nagykereskedő fia kereste fel *Martos Lajos* fővárosi bankbizományost. *Vass Miklós* volt az elegáns és jólleltűs jövevény, akinek atyjával a bankbizományos már régebbi idő óta üzleti összeköttetésben állott.

Vass Miklós előadta, hogy atyja megbízásából jött akinek hitelbiztosíték céljaira nagyobb összeget reprezentáló értékpapíroira van szükség. A bizalomkeltés okából mindjárt reálisnak tetsző ajánlatot is tett, amennyiben kijelentette, hogy a kettős értékpapírfedezet ellenében felajánlotta kölcsönképpen 350 millió korona készpénzt.

Martos, aki ismerte a *Vass*-éeg jó hírnevét, belement az üzletbe és a 350 millió korona készpénz ellenében hatszázmillió értékű papírt adott át.

Vass Miklós az első időben igen pedáns ügyfélnek mutatkozott, amennyiben pontosan fizette a kosztakat, de a harmadik héten váratlanul elmaradt.

A bankbizományos erre gyanut fogott és tapintatos formában érdeklődni kezdett a nagykereskedőnél, aki a legnagyobb csodálkozással adta a bankbizományos tudomására, hogy ő fia ügylőtől egyáltalán nem tud és csak visszaélésről lehet szó.

Martos nyomban bűnvádi útra terelte az ügyet. *Ügyvédje, Weisz István dr.*, megállapította, hogy a bankbizományos egy család manőver áldozata, amennyiben *Vass Miklós* eddig ismeretlen egyenlőt megszerezte a 350 millió koronát, a fedezetor kért papírokat eladta és a kettőszáz millió koronás differenciálva Bécsbe szökött.

Vass a budapesti ügyészeg elfogatás parancsára sikerült a bécsi rendőrségnek letartóztatnia, de a pénzből már csak ötvenkétézer korona és két ezüst cigarettatáca volt a rossz útra tért fiatalembernél. A többi pénzt *Vass Mik-*

uzsorázni a magyar polgárságot és munkásságot. Tudom, hogy itt a közönség között szocialisták és zsidók is vannak, akik eljöttek azért, mert kíváncsiak voltak arra, hogy igazatni jövevény-e. Pedig én csak zárandokolni jöttem. Vagyunk mi Ébredők elegend, csak sajnos, bizonyos okok miatt sokan nem tudnak megjelenni. Egy nagy tömegre azonban mindenkor számíthatunk és ez az ifjúság!

Lendvai beszéde közben érkezték meg a Jókai szobor előtti ünneplőkről a *Bercsényi* bajtársi szövetség tagjai, akik nagy felháborodással beszéltek arról, hogy a rendőrség szétoszlatta a felvonulócsoportjukat.

A Józsefvárosi Demokrata Kör márciusi ünnepe

Vasárnap este a józsefvárosi demokrata kör a kerület egész polgárságának részvételével mellett nagyszabású márciusi ünneplést rendezett. A megnyitó beszédet *Vörös János* v. országgyűlési képviselő mondotta, mely után *Fehér Artur*, a híres szavalóművész *Petőfi*-verseket adott elő nagy hatással. *Dr. Fédán* Béla ünnepi beszédében március 15-ének jelentőségét méltatta, összehasonlítva az akkori jogtalanságokat a mai viszonyokkal.

lós — mint előadta vallomásaiban — könnyelmű nők társaságában eldorbozta.

A magyar kormány a letartóztatás tudomásul vétele után nyomban megindította a kiadatási eljárást. Az osztrák kormány, miután közönséges búncselekményről van szó, nyomban helyet adott a kiadatási kérelemnek.

Hegyeshalom határálmomáson tegnap vették át a magyar hatóságok *Vass* az osztrák közegetől, és nyomban felszállították Budapestre, ahol a Markó ucai fogházban helyezték el.

A bűnügyben — miután a vádirat már elkészült — hamarosan megtartják a főtárgyalást.

Budapesti űgetversenyek

A vasárnapi versenyek főszáma a *Csörgő* díj volt, amely azonban a résztvevők hiányában elmaradt. A nap legjobb versenye a *handicap* volt, amelyben *Flóta*, *Rendellen*, *Marianne*, *Jobban* és *Eva lánnya* indultak, start után rögtön *Flóta* áll az élre és vezet *Jobban* és *Marianne* előtt, míg *Eva lánnya* utolsó, az első kör után a sorrend nem változik, a második körben a triphőknél *Marianne* ugrik és *Eva lánnya* kerül a harmadik helyre, s úgy látszik, hogy könnyen nyer, az istállóknál a három lö között érős küzdelem fejlődik ki, amelyben *Eva lánnya* enged és az egyenesben ugrik, *Flóta* és *Jobban* küzdelem *Maszár Ferenc* mesteri hajtása révén *Flóta* javára dől el. A nap többi versenye érdekes a *háromnévesek* versenyében *Jóska* rögtön az élre áll és bevezet, elcsúszta *Alt Wien* van második helyen, aki ugrik és *Cimbora* kerül a második helyre, ez földözöbe veszi *Jóskát*, de előrt nem

tudja és így második lesz. Az *Üllői* díjban a nagy favorit *Filomat*, rögtön a startnál nagy hibát csinál és egy fél pályával utolsó lesz, így *Lagató* kerül az élre de *Novák* jó beosztással előrt *Lagatót* és könnyen nyer. A *Keltésfogató* amatőrhajtást az *Aradegény-Keszkenő* fogat nyerte igen könnyen. A *pótervezésben* *Ardoni* rögtön az élre áll és bevezet. A futamok részletes eredménye a következők:

- I. futam: 1. *Jóska* (Maszár f 1½), 2. *Cimbora* (3), 3. *Néha* (4), f. m. *Alt Wien* (2½), *Belle Helene* (p). 10:30, 35, 32.
- II. futam: 1. *Lanczos* (Tomán 3), 2. *G. Jóska* (p), 3. *Diák* (12), f. m. *Gamburina* (10), *Garám* (2½), *Tilby* (12), *Katica* (3). 10:41, 14, 14, 16.
- III. futam elmaradt.
- IV. futam: 1. *Flóta* (Maszár F. 3), 2. *Jobban* (1½), 3. *Eva lánnya* (1½), f. m. *Rendellen* (6), *Marianne* (3). 10:57, 21, 19.
- V. futam: 1. *Filomat* (Novák 2 réa), 2. *Izgaó* (4), 3. *Igenis* (12). F. m. *Litty Rapid* (25), *Mutyi* (5), *Ildikó* (6), *Valentin* (4), *Jován* (12), 10:13, 12, 18, 34.
- VI. futam: 1. *Aradegény-Keszkenő* (Vampethik 1½ réa), 2. *Diák*-*Jobban* (3), f. m. *Agent-Samu* (6), *Merész-Párka* (1½). 10:15.
- VII. futam: 1. *Ardone* (Maszár F. 1½), 2. *Jakab* (8), 3. *Carament Chimay* (6). F. m. *Betty* (25), *Angyo* (p), *Missa Ida* (6), *Dirego* (6). 10:22, 15, 17, 24.

Bécs, március 15.
A löversenyseason na kezdődött meg a kriauki űgetversenyekkel. A rossz időjárás ellenére is nagy közönség gyűlt egybe. A mai nap főeseménye a *Márciusi handicap* volt, amelyben tizenkilenc lö állt starthoz. Első 1 p. 29,4 mp. alatt *Robert*, második *Duleinea*, harmadik *Jonnie*.

A HÉTFŐI NAPLÓ közönségéhez!

FEHER M. MIKSA, a közkezdvelt férfi-ruhaárhúzá értesít, hogy tavaszi angol raglánok és öltönyök **Károly körút 15 sz. Ü-lételeben** már készen kaphatók!

40 szám	FOGORVOS	40 szám
RESZLETRE	Dr. Kovács S. és Barna I. fogorvos, specialista fogász Bpest VII. Erzsébet körút 40-42 Műfogak, fogorvosok, teljesen szájpádas nélkül. <i>Aranyfűz</i> és koronák aranyatpótló fémbeft is. <i>Fogtűrés, fogtűrés</i> (gomblyú) <i>széplétezés</i> elttatásai is. — <i>Mittécs</i> esetén forduljon a legnagyobb bizalommal 40 óra semmiféle rendelésbe — <i>Videkét</i> soronkívti fogadtatnak. — 10 évti jótállás! Rendkívül mérsékelt árak! Orvost tanács díjtalan! Rendelés: d. e. 9-12-ig, d. u. 2-7 Vasár- és ünnepnep d. e. 10-1-ig	RESZLETRE
40 éves praxis	FOGORVOS	40 éves praxis

Ragályos betegségek nél nélkülözhetetlen a
Dysiform

Fiatalos, üde
Krisztálytisza arcbrót varasított dr. Kaiserling **HIVYARJON** széptőszter, adagja K 30.000. Főraktár: Török-gyógyszertár-Rtrály uca 12. szám. — *Opera*-gyógyszertár, Andrássy út 26. szám

Padiófilcek, futók, lamberkenek mindennemű szőnyegek
Butorszövetek prima brokátok **230** ezer
Vágó és Társaság *szárpitos kellekek üzletében*
IV. Kammermayer Károly uca 3 (Központi Városház épületében)

	JOSS NYEREMÉNY-GALLÉR
Március hónap 16-ától minden vevő, aki Joss oroszlan védjegyű gallért vásárol, minden 3darabhoz egy nyereményjegyet kap, amelyvel május 15-én a közjegyző előtt meg-ötjendő sorsoláson résztvesz.	
A nyeremények a következők:	
I. nyeremény.....	20,000,000 korona
II. nyeremény.....	5,000,000 korona
III. nyeremény.....	2,000,000 korona
IV. nyeremény.....	2,000,000 korona
V-X g á 1-1.....	6,000,000 korona
Joss M. és Löwenstein Budapest, X. ker., Halom-utca 12.	

Mister Smoking

nos folytatása.

Folytassam? Hát folytatam. A színház szíve meg volt sértve, mert állítólag megbántotta a rendező. A színházi törvényesek összeült, és megidézte a színház meg a direktort. A törvényesek tanácskoztak, kihallgatta a direktort, aki kijelentette:

— En a művész urat színháznak szerződöttem és nem hímes tojásnak.

— Erre nagy nevetés lett, a sértő meg a sértett összecsiszolódtak és szent lelt a béle.

— Alig fejeződtek be a tárgyalások a rendező az igazgatóval máris jelentette, hogy újabb benyomulom állott be, amely azonban sokkal súlyosabb és komolyabb. Az igazgató écsé megsértette az operető fordítóját, aki otthagyták csapot, papot, tintát tollat, színházat és operettet és a legnagyobb munka közben otthagya az operett próbáit. Ez még egymagában nem is volna nagy baj, a baj ott kezdődik, hogy az operett verset még mincse nem lefordítva és ha a szerző a színháznak nem bocsát meg — nem is lesznek. A szerző igazgatóra azt követte, hogy az igazgatósdág küldesse meg, amíg ez még nem teszi, a vezérkönyv nihen.

— A sok veszekedés után kibékülésről is beszélhetne.

— Kibékülés? Az is volt egy a héten. A művésznő hosszú idők óta nem volt beszélő barátságban a bankigazgatóval, aki pedig egykoron igen forró érzelmekkel viseltette a primadonna iránt. Amikor azonban a direktor ur jelenkezett és bejelentette, hogy amennyiben a művésznő nem veti meg a két együ hitáit, hajlandó magával vinni.

— És?

— És néhány nap múlva már lástak is.

— Látta-e már a Vígsházban Zilahy Csillagok-jának próbáját?

Láttam és mondhatom remek, pompás. Hegedűs megint a régi nagy Hegedűs lesz, akkó maga még a régi Faludi-féle Vígsházából ismer, amikor a premier még nemzeti ünnepségszámba ment. Hegedűs nagy szíve ismét megadobban majd hangosan azon a színpadon, amelyen annyiszor éreztek forrósdáit, azon a színpadon...

— Amelyről el akar menni.

— Ne szóljon közbe, de ha már közbeszólt, ördög vigye elmondom magának, hogy most már egészen bizonyos, hogy Hegedűs Gyula nem megy el a Vígsházától, bár erre minden szándéka megvolt. De aztán gondolt egy nagyot és elhatározta, hogy mégsem megy el, hanem ott marad a régi falak között.

— És Pethő Attila?

— Igaza van, róla is hallottam, hogy tárgyal Bárdos Artúrral. Ezek a tárgyalások azonban már évek óta tartanak, de hogy mikor vezetnek eredményre, azt bizony még a fővendémondó sem tudja megmondani.

— Tonayt is rég nem láttam már. Mi van vele?

— Jól van és egész nap verseket ír, meg hegedül. Megsuom magának, de adja szavát, hogy a világon senkinek el nem mondja, hogy Tanay Friginek husvára megjelenik egy dalos füzet, amelyben se több, se kevesebb, pont száz dala lesz egy bokrábba füze. A díszes kiállítás könyv egyik oldalán lesz a vers, a másik oldalán a kotka.

— Mi van még?

— Elmondom, csak legyen türelmemmel. Mondja látta maga a „Waterloo csata”-t. Ha látta, akkor bizonyára emlékszik még, hogy a pomnás vígjátéknak van egy jelenete, amikor Kabos Gyula a hermelinpalástot elveszi Somlayról. Somlay szerez szerinti öltöztetője a hermelinpalást helyett hoz egy fekete köpenyt. Somlaynak a köpenye nem tetszik és jól kába veri az öltöztetőt. A héten volt a Waterloo csata ötvenedik előadása. A közönség pompásan mulatott és a benicenteselek meglepetve vették, hogy

SHINHAZ A Vígsház magának mondja a Tabán-muzsikát

Színrehozható-e a Renaissance-Színházban Farkas Imre operettje

A Hétfői Napló tette szövé annak idején először, hogy Faludi Jenő, az Unió vezérigazgatója, tiltakozását jelentette be az ellen, hogy a Városi Színházban színrehozzák Bus Fekete László és Zerkovitz Béla a „Nóta vége” című operettjét, amelynek librettója a Magyar Színházban annak idején közel kétszázszor színrehozott „Buzavirág” című színjátékából készült. Bus Fekete László a „Buzavirág” meséjét dolgozta át operett-librettóvá és szorosan ragaszkodott ahhoz a meséhez, amelynek a Magyar Színházban olyan sikere volt. Az ügynek még nincs vége, és mind máig nem dőlt el, hogy a „Nóta vége” színrehozható-e a Városi Színházban vagy nem.

Szóval az egyik ügy még tárgyalás alatt áll és már ehhez hasonló pörök-désről számolhatunk be.

Farkas Imrénke a Vígsházban éveivel ezelőtt igen nagy sikere között hozták színe a „Hónapos szoba” című vígjátékát, amelyben Hegedűs Gyula feledhetetlen alakítást nyújtott. A darab vidéken is szép sikereket között kar, jól szírne és legutóbb épen egy ilyen vidéki előadáson, amelyen történetesen

a szerző is jelen volt, jutott eszébe Farkas Imrénke, hogy a vígjáték meséjét újból kamatoztatni fogja és abból operettet ír. Farkas Imre, aki tudvalevően maga írja a szöveget, a verseket és a muzsikát is, rövidesen elkészült az operettel és annak előadásáról beszégettél is Roboz Imrével, a Vígsház igazgatójával, aki hajlandó lett volna a hangulatos daljátékok a Vígsházban színrehozni a nyár folyamán.

A szerzőnek később azonban eszébe jutott az a sok keserűség, amelyben a „Nótás kapitány” előadása alatt része volt éppen a Vígsház igazgatósága miatt és ezért úgy határozott, hogy az operett előadást fogja nem engedni át a Vígsházban, hanem Bárdos Artúr-nak, a Renaissance Színház igazgatójának adja át, aki a „Tabán muzsika” két főszereplőjét Kabos Gyulát és Ilsovay Rózsát ígerte a szerzőnek.

Roboz Imre ebbe az elintézésbe módra azonban nem megy bele és amit halljuk, bírósági döntést fog protovánki arra, hogy kit illet a „Hónapos szoba” meséjéből készült „Tabán muzsika” előadási joga.

RÖVID HIREK

ELLA ILBAK

a Renaissance Színházban vasárnap éjjeli előadás keretében klasszikus táncokat mutatott be. A nagyletszékű, világhírű táncművésznő ezuttal is, mint nálunk minden alkalommal igen nagy sikert aratott.

MÜLLER KÁROLY

berlini színházigazgató megkezdte tárgyalásait az állammal a Kamara Színház bérletére vonatkozóan.

EGYED ZOLTÁN

drámája lesz a Magyar Színház udjónagsa Pásztor Árpád darabja után.

A SZIGET SZINPAD

az idén nem nyílik meg. Egy pénzcsoport ellenben a szigeten nyári színházat akar építeni.

Jó ize és kiadósága utólérhetetlen!

A HALLÓ AMERIKA UTÁN

a Fővárosi Operettszínházban Szirmai operett kerül színe, SZABÓ JUCI

az Ungvári Színház volt tagja a Teréz körúti Színpadhoz szerződött.

A SZIBILT

Jacobi Viktor feledhetetlen szépségű operettjét felújítja a Király Színház és délutáni előadások keretében hozza színe.

„A császárné apródja” — A Király Színház Buttykay-premierje. A színházi élet kieselkedő eseménye Buttykay Ákos új operettjének. „A császárné apródja”-nak szombati bemutatója a Király Színházban. „A császárné apródja”-nak operett Buttykay Ákos regény alapján, Faragó Jenő librettója, amelyhez Harmath Imre írt ötletes verseket, méltó párja a világhírű „Offenbach”-nak. A briliáns előadásnak külön is szeneciója a nagyszerű Kosáry Emmy fellépte, ami előre is garantálja a diadalt, éppen úgy Honthy Hanna kitűnő művésze. Király Ernő elegáns főállagsa, Bátkay Márton klasszikus humora, Latabár Józsi mulatsósága, Szirmai Imre Róthéy, Szentiványi Mihály kabineta lakításai olyan operettgyűjtést jelentenek, amelyhez fogható ma nincs. A színház a nagy

premierre előkészületei miatt csütörtökön és pénteken nem tart előadást. Vasárnap, hétfő, kedd, szerda a párizsi Grand Guignol folytatja nagyszerű vendégjátékát a Király Színházban.

• Zilahy Lajos: Csillagok. A Csillagok, Zilahy Lajos új színműve, amelyet pénteken adnak először a Vígsházban, a következő szereposztásban kerül bemutatásra:

- Szilveszter: Lukács Pál
Anna: Varsányi Irén
György: Rajnai Gábor
Feliciana: Hegedűs Gyula
Beatrix: Gaál Franciska
Martin: Dénes György
Boyer: Kürti József
Márk: Szerémy Zoltán
Kegyelmes ur: Balassa Jenő
Az akadémia elnöke: Fenyő Aladár
Háziorvos: Földényi László
Ferenc: Bárdi Odón
Egy csillagás: Szarvasi Soma
Másk csillagás: Dózsa István
Harmadik csillagás: Szalay Károly
Az első és harmadik felvonás Szilveszter csillagászi obszervatóriumában, a második a dolgozószobában játszódik.

A pénteki premierre előjegyzett jegyeket legkésőbb kedden délig tartják fenn, azután ezeket is eladják.

• Renaissance Színház nagy premierje a legújabb francia drámairodalom egyik legerősebb színművével ismereti meg e hét szerdáján a budapesti közönséget. Az „Ősi szerelem” — 6p úgy, mint Pierre Wolff két másik, a Nemzeti Színházban nagy sikert aratót darabját: a „Bábjáték” és a „Titok” — az érdekes és romantikus esemény, az izgalmas drámai jelenetek mellett a derű és kiengesztelődés színeit követi. A nagy írói értékeken kívül főleg az magyarázza meg az „Ősi szerelem”, szinte egyedülálló színpadi sikerét, hogy hálátsabbnál hálásabb szerepei a leghatásosabb színházi alakításokra adnak alkalmat. Párisban Lucien Guity egyik legnagyobb diadalt aratta az „Ősi szerelem” hősnéke szerepében, nálunk Somlay Arthur fogja benne ideig-egészzen kivételes sikeresorozatát méltóan folytatni. Simonyi Mária egy nagyszerű francia asszonyt játszik, míg Gaby Morla híres szerepét — egy kis elárulót — Ilsovay Rózsát játssza. A többi szereplők közül is kitűnő nevek: Harasnyai, Baló, Makláry, Nagy Gyula és pompás szerepeket játszanak még: Papp Jolán, Turay Ida, Földy Anna és Somló. A bemutatón rendez helydrak.

• A Városi Színház heti műsorát a „Fraskita” dominálja. Lehar világhírű operettje hétfőn, kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap este kerül színe a premier kitűnő együttesével. Szerdán este a „Traviata” címszerepében mutatkozik be Jakab Irén a tehetséges énekesnő, pénteken pedig Walter Rózi először énekl a „Faust” Margaritáját. Ezen az előadáson Mephistophelest Kálmán Oszkár énekl.

• „A feleségem babája” — Blaha Lujza Színház udjónagsa. Pénteken mutatja be a Blaha Lujza Színház „A feleségem babája” című operettjét, amelynek világhírű szerzője, Robert Stolz Budapestre érkezik, hogy személyesen vezesse a próbákat. Dallamos muzsika, mulatságos szöveg, patfogó versek, káprázatos kiállítás garantálják a sikert, de különösen a briliáns előadás. Vády

Kathreiner Kneipp malafak ávé

Hona és Somogyi Nusli, akik 150 előadás után vittek diadalt a „Árvácska”-t, most is együtt raryogtatják művésztiket. Káldó Jenő remek tenorja és két olyan kifutó komikus, mint Boross és Vendrey teszik eseményé az előadást.

• Néze meg a hirdetőoszlopon a Városi Színház helydrak.

• A Fővárosi Operettszínház az esti műsort a „Halló Amerikai” a színház szenecióis revijé tölti be. Vasárnap délután a „Nótás kapitány” adák méréseket belvárakkal.

• A „Fraskita” jövő heti előadásai. Lehar világhírű operettje hétfőn, kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap este kerül színe a Városi Színházban a premier nagyszerű együttesével.

• Ma, Hétfőn este a Városi Színházban Lehar „Fraskita”-ja kerül színe. Főszereplők: Serk Márta, Gábor József, Sziklay József, Molnár Vera, Szirmai Vilmos.

• „Fraskita” — világsiker — Városi Színház.

SPORT

Az MTK döntetlenül végzett Prágában

Kropacseket Senkey I-et és Nadlert legutálták és csak így tudott a DFC kiegyenlíteni - Orth állott a kapuban és Molnár játszott hátvédet MTK-DFC 4:4 (3:1)

Prága, március 15.

Óriási balszerencse kísérte bajnokcsapatunk vasárnapi prágai szereplését. Mintegy 20.000 főnyi közönség jelent meg a mérkőzésen, amely nagy hőviharban folyt le.

A rossz időjárásnak megfelelően, a mérkőzés rövidtávon és unalmas volt. A prágai németek csapata elejétől végig rendkívül durván játszott, ennek köszönhetően azután az MTK, hogy

Kropacseket, Senkey I-et és Nadlert lerugták, úgy, hogy az első félidő végén Orth állott a kapuba és Molnár ment hátra bekönné, míg az ő helyét Rakitovszky foglalta el.

A vezetőtől a DFC éri el a 16-ik percben Less révén. A 26-ik percben Orth kiegyenlített.

Mintegy 10 percig tartó nyomasztó MTK-féltény után Orth szerzi meg a vezetést, majd Jeny révén az MTK hátróra szaporítja a gólok számát.

Ezután a prágaiak durva játékkal igyekeznek ellensúlyozni az MTK nagyobb technikai tudását. A durvaságokban Patek jár elől, aki Kropacseket és Senkeyt percek alatt „kikészíti”. A kapuba Orth áll be, míg Senkey helyét Molnár foglalja el. Nadler összeütközik Lessel és kiáll. Az ő helyébe Rati-tovszky áll be.

A második félidőben a csonka MTK ellen természetesen az intakt DFC játszik féltényesen és a 11. percben Szedecek lövi a prágaiak második gólját. A 33. percben pedig Less vezetéshez jutja a DFC-t. Végül a 34. percben Molnár tizenegyesből szerzi meg az MTK részére a kiegyenlítést.

A Vasasok és a Törekvés bajnoki küzdelme: a vasárnap legszebb sport-eseménye

Öt játékost állították ki a VAC-NSC mérkőzésen - A BEAC-BTC primitív mérkőzésen az egyetemiek győztek

Az elmúlt bajnoki vasárnapon ismét hosszankodva hagyta el a nagyszámú futballközönség a sporttelepet. Egy mérkőzés kivételével sűrű és unalmas mérkőzésekben volt részünk. Szinte megnyugtatóan hatott ránk az egyetlen

Vasas-Törekvés mérkőzés, amelyen a két rokoncsapattal működő csapat igazi futballt játszott és szép, egészséges akciókkal örvendeztette meg a közönséget. Egyetlen foul sem fordult elő ezen a meccsen és eza két egyesület vezetőjének rátermettségét és sport-szerű érzékét dokumentálja. A Törekvés méltó ellenfele volt a Vasasoknak és csupán balszerencsésükön múlt, hogy vesztes félként kellett elhagyniok a pályát. Mindkét gólt Takács lötte védhetetlenül.

Annál kevesebb örömmük telt az előzően lejátszott

VAC-NSC

2:0 arányban a Vac javára végződött mérkőzésen. Durva és kiméltetlen eszközökkel küzdött egymás ellen a két csapat és ennek következménye volt, hogy nem kevesebb, mint

öt játékost állított ki a bíró. A kiállított játékosok közül a VAC háromat, az NSC pedig kettőt mondhat magáénak. A mérkőzés mindkét gólját Engel H. lötte.

Kemény és nívós küzdelem volt az FTC-UTE

mérkőzés, amelyen az FTC már az első félidőben biztosította a maga részére a győzelmet. A győztes csapat góljait Kohut és Sándor lötték, míg az UTE Jászmad révén jutott az egyetlen góljához.

Gyönges sportot nyújtott a BEAC-BTC

mérkőzés, amelyet teljesen kezdetleges játék után az egyetemiek nyertek meg

1:0 arányban. A futball szépségeiből igazán keveset láttunk ezen a mérkőzésen és minden egyes akción meglátást, hogy a két utolsó helyen fekvő csapat vivja küzdelmét.

Döntetlen eredményt hozott a

Zugló-III. TVE

bajnokimérkőzése. Ellenére annak, hogy a III. kerületiek voltak technikai fölényben, a Zuglóiak szereztek meg a vezetést Sefcsik révén az első félidőben, míg a Vívók csak hatalmas erőfeszítés után tudtak színtet után kiegyenlíteni.

A másodosztályban

a két vezető-csapat, az Ekszereszek és a Husiparosok kerültek össze tegnapi és a mérkőzés a Husiparosok győzelmét hozta. Miután a TTC is kénytelen volt megosztani a bajnoki pontokat a MAC-cal, a három vezető-csapat most egyforma pontszámmal áll a tabella élén, míg a Harminchármások, akik az UMTE-t győzték le, 1 ponttal áll mögöttük. Csunya botrány volt a BAK-Postás mérkőzésen, amelynek oka az orlélytonul bíráskodó bíró volt. Az eredmények a következők: Husiparos-Ekszeresz 2:2. - 33FC-UMTE 2:0. - Postás-BAK 1:0. - MTK-KTE 1:0. BTC-Föv.TK 1:0. - KAOE-UTSE 1:0.

X Bécsi eredmények. A mára kitűzött elsőosztályú bajnoki labdarugó-mérkőzések közül a rossz időjárás miatt csak kettőt bonyolítottak le, még pedig a következők eredményekkel: Amateure-Vienna 3:1 (1:0). WAC-Rudolfshügel 7:1 (3:0).

X A bajnokság állása. 1. MTK 27 pont. - 2. Vasas 22 pont. - 3. FTC 20 pont. - 4. NSC 18 pont. - 5. KAC 17 pont. - 6. VAC 17 pont. - 7. III. TVE 17 pont. - 8. UTE 13 pont. - 9. Törekvés 11 pont. - 10. Zugló 11 pont. - 11. BEAC 8 pont. - 12. BTC 7 pont.

A „Csibi” ma a legnagyobb vigjátéksiker Budapesten, a vídamság és kedvesség olyan személcéje, ami hétköznapokon is táblás házakat vonz a Magyar Színházba. Bajor Gyula, mint 13 éves kislány, Csorlos Gyula mint 70 éves angol lord olyan nagyszerű produkálnak, ami az ő büszke művészi pályájuk nem mindennapi esemény. Mészáros Giza, Z. Molnár, Latabár, Vendrey, Zala Karola együttese brilliáns. A kiváltságos sikerű „Csibi” legközelebb átvázról szerepel a Magyar Színház másorán: hétfő, szerda, csütörtök, péntek és jövő vasárnap. Kedden és szombaton Fazekas Imre szenzációs drámai sikere, az „Altona” P. Márkus Emília, Bajor Gizi és Csorlos Gyula fellépével. Vasárnap délután Drégely-Liptai „Vörös ember”-e, mely már az 50. előadásához van közel.

TIZPARANCSOLAT

„En már ilyen vagyok”. A sikerében elkényeztetett Belvárosi Színház olyan premierre készül, amely ideig fényes szezonjának is kinagasló vigjátéki esemény. Szerdán mutatja be a Belvárosi Színház Yves Mirande „En már ilyen vagyok” című bohózatát, amely világkörül útjában eddig mindenütt a legmulatságosabb és legkellemesebb színházi estét jelentette. Tikkos Ilonán, a színház ragyogó primadonnáján kívül Gombaszögi Ella, Kertész Dezső, Tarnay Ernő, Gárdonyi Lajos, Simon Marcsa remek vigjátéki együttese jut hálásan hálásabb szerepekhez. „En már ilyen vagyok” négyes szerepel a heti másorán: szerdán, csütörtökön, pénteken és vasárnap este. Kedden a „Nagyságos asszonyt már látam valahol”, hétfőn a „Ki babája vagyok én”, szombaton „Főj vagy irás”, vasárnap délután „Az olasz asszony” kerül színpadra.

TIZPARANCSOLAT

A főpéntáros ur - Csendélet. Fler és Csallavet pompás vigjátéka és Molnár Ferenc kacagtató komédiája legközelebb hétfőn szerepel a Vígshíznáz másorában. Az estét a Péntáros úrral kezdik és azután következik a Csendélet.

TIZPARANCSOLAT

A Vígshíznáz jövő hete rendkívül érdekes és értékes műsort hoz. A hét nagy irodalmi és művészi eseménye, a „Csilagok” Zilahy Lajos új színművének pénteki bemutatója. A legnagyobb érdeklődés előzi meg a „Csilagok” előadását. Kedden és csütörtökön a bécsi Burgtheater legkiválóbb művészei lépnek fel, még pedig kedden a „Sternen Rosen”, „Literatur és a „Heiratsantrag” című darabban, csütörtökön pedig Anton „Wildgans Kain” című darabjában. Vasárnap és szerdán az „Ezisztalkodalom” kerül színpadra, hétfőn pedig a „Főpéntáros urat” és a „Csendéletet” ismétlik.

TIZPARANCSOLAT

A Király Színház heti műsora. Hétfő, kedd, szerda Grand Guignol (vendégjáték), csütörtök: Nincs előadás. Péntek: Nincs előadás. Szombat: A eszártné apródja (bemutató). Vasárnap délután 3 órákor mérsékelt helyárakkal: Marica grófnő. Este: A eszártné apródja. Hétfő: A eszártné apródja. A Magyar Színház heti műsora. Hétfő, szerda, csütörtök, péntek, vasárnap, hétfő: Csibi. Kedden és szombaton: Altona. Vasárnap délután 3 órákor mérsékelt helyárakkal: A vörös ember. A Belvárosi Színház heti műsora. Hétfő: Ki babája vagyok én. Kedd: A nagyságos asszonyt már látam valahol. Szerda, csütörtök, péntek, vasárnap, hétfő: En már ilyen vagyok. Szombat: Főj vagy irás. Vasárnap délután 3 órákor mérsékelt helyárakkal: A olasz asszony. A Bihaha Lujza Színház heti műsora. Hétfő: Szüjmit. Kedd, szerda, csütörtök, péntek: Nincs előadás. Szombat: A feleségem babája. Vasárnap délután 3 órákor mérsékelt helyárakkal: Szüjmit. Este: A feleségem babája.

RENAISSANCE-SZÍNHÁZ Premier szerdán Oszri szerelem Pierre Wolff 4 felvonásos színműve Bonlay, Simonyi Mária, Hossay Rózszy

A Ford-teherautó a leggazdaságosabb! Aza karosszékival forgalmi adóval 79 millió korona A Ford-gyárak autorizált képviselője: Haltenberger Vilmos Budapest VI, Nagymező u. 18. Tel. 68-18

A MAC jubiláriusmezeifutóversenye

Hatalmas érdeklődés előzi meg a Magyar Atlétikai Club jubilárius cross-country-versenyét, amelyet vasárnap bonyolítottak le a margitszigeti sporttelepen. A versenyt pompás küzdelem után Kullszár István, a MAC nagyszerű hosszútávfutója nyerte, legyőzve Bellonit és Királyt Pált.

Csapatversenyben ugyancsak a griffmadaras atléták győztek, legyőrvén a favorit MTK-t.

Részletes eredmény:

Egyéni győztes: 1. Kullszár István (MAC), 2. Belloni Gyula (MAC), 3. Király Pál (ESC). 4. Zöllner (MAC), 5. Váradai dr. (MTK), 6. Szerbák (MAC), 7. Ádár (ESC), 8. Somogyi (MTK), 9. Grosz (MTK). Csapatversenyben: 1. MAC 1+2+4+6 14=37 pont. - 2. MTK 5+8+9+12+16=50 pont. - 3. ESC 64 pont.

157 újoncattléta az MTE monstre mezei versenyén

Eredmények: 1. Vogl János 2. Járó József, 3. Stroh Vilmos, 4. Wide Simon, 5. Babits László, 6. Gégyény István, 7. Hübscher László, 8. Wollner Sándor, 9. Nagy Imre, 10. Palvin János.

Kiadja: A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat. Tomboló siker a Corvin-színházban Buster Keaton Három korszak 5, 7, 9 órákor Orion-film

URANIA Péntektől kezdve Libelungok Mindkét rész egyszerre

MARY PICKFORD „ROSITA” Március 20-161 a ROYAL-APOLLO, OMNIA és CORSÓ mozgószínházakban PROJECTOGRAPH FILM UJ Lubitsch - film

HIGANYT HAMISFOGAT ARANYAT PLATINÁT DISZTARGYAKAT

A Mozgókép-Offthon pazar-sikerű amerikai műsora Az örökháromszög Goldwyn mesterprodukció 8 felvonásában Claire Windsor, Bessie Love, Hubert Bosworth, Ray Griffiths Az eldobott asszony amerikai regény 7 felvonásában Alma Rubens, Conrad Nagel (Deák-filmek) Előadások kezdete: 4, 6, 8, 10 órákor